

Uzak, İnsansı, Kusurlu Tanrı Algısı

Haziran 2022

Selim Çalışkan

gerceginkitabi.wordpress.com

gerceginkitabi.com

Uyarı: Kuran'dan yaptığım alıntılar Kuran'la zaman geçirmiş olanlar veya en azından tanışıklığı olanlar içindir. Bir önermeyi kanıtlamak için Kuran ayetlerini bağlamdan kopararak anmak sakıncalı bir yöntemdir. Kuran bilgisi zayıf olan okuyucunun yanıltılmasına yol açar. Bir yorumcunun yaptığı ayet göndermeleri önce ayetin yakın bağlamında, sonra da Kuran'ın konuyla ilgili bütün söyledikleri bağlamında ve Kuran'ın kendinin nasıl okunacağıyla ilgili yönergeleri ışığında değerlendirilmelidir. Eğer Kuran bilginiz zayıfsa bu yazıda veya benzer yorum yazılarında yapılan Kuran başvurularına temkinli yaklaşın.

Mantık Doğaya İçkindir

Evren tek bir evrendir ve tanrımız tek bir Tanrı'dır. Onun maddeyi yöneten yasası, anlamı (mânâyı) da yönetir. Mantık yasaları taş, toprağa içkindir. Bir başka deyişle mantık yasalarında tutarlılık esas olduğu gibi fizik yasalarında da tutarlılık esastır ki aslında ikisi aynı yasadır.

O, yedi gök katını tam bir uyum içinde yaratmıştır. Bağışlayanın yaratışında [halk] bir aksaklık [tafavut] göremezsin. Haydi, bakışlarını çevir; bir çarpıklık [futura] görüyor musun? Sonra bakışlarını birçok kez çevir; umarsız ve tükenmiş bir biçimde bakışların sana dönecektir. 67:3-4

Gök olarak çevrilen *seman*ın ve gökler olarak çevrilen *semavaat*ın (kimisi bunun “gökler” değil sözcüğün başka bir türevi olduğunu öne sürüyor) aynı zamanda soyut evren anlamına geldiğini gösteren pek çok işaret var.¹ Soyut evrenden kastım **anlam evreni**. Şu anda baktığınız harflerin geometrisi somutla dizilişlerinin oluşturduğu ve geometriyle, maddeyle açıklanamayan şey anlamdır. Gördüğünüz siyah ve beyaz pikseller yer, bu piksellerin dizilişlerinden doğan anlam ise göktür. Bir anlamda piksel yerde, anlamı göktedir. Sözcük dizinlerine bakarsak yukarıdaki ayette *futura* dediği, Fatır suresinden bildiğimiz *fatır* (yaratıcı/yarıcı) sözcüğünün kökteşidir.² Sözlüklere göre

¹ Aşağıdaki ayetlerde gök (*sema*), yer (*ard*), ayakların altı (*tahti ercul*) ve üst (*fevk*) sözcüklerinin kullanımına dikkat edin:

Tevrat'ı, İncil'i ve Efendilerinden kendilerine indirileni uygulasalardı, yukarıdan ve aşağıdan sunular görecektirdi... 5:66

Bunun ardından, aralarındaki haksızlık yapanlar kendilerine söylenenden başkasıyla sözü değiştirdiler. Haksızlık yaptıkları için onların üzerine gökten aşağılayıcı bir ceza indirdik. 7:162

Eğer dileseydik, kesinlikle onu yüceltirdik. Fakat o yeryüzüne sarıldı ve kendi tutkularına kapıldı. İşte, onun durumu üstüne varsan da dili dışarıda havlayan, kendi durumuna bıraksan da dili dışarıda havlayan köpeğin durumunun tıpkısıdır. Ayetlerimizi yalanlayan toplumun durumu işte böyledir. Bu öyküyü anlat; böylece belki düşünürler. 7:176

“Ey toplumum! Efendinizden bağışlanma dileyin. Sonra pişmanlığınızı ona gösterin. Üzerinize gökten bol rahmet yağdırsın ve gücünüze güç katsın. Suçlular olarak yüz çevirmeyin!” 11:52

Onlara gökten bir kapı açsaydık; oraya yükseliyor olsalardı. Kesinlikle şöyle diyeceklerdi: “Gözümüz boyandı!” “Hayır, toplum olarak büyüledik!” 15:14-15

² <https://corpus.quran.com/qurandictionary.jsp?q=fTr>

yarık, yırtık, gedik, süreksizlik anlamına geliyor. *Tafavut* sözcüğü “kaçırmak” anlamındaki kökten türüyor ve yine benzer anlamda bir adeylem (isim fiil).³ “Gözden kaçan bir şey yok” gibi bir anlam veriyor olmalı. Bu ifadeler evrenin yasalarında her anlamıyla **boşluk** olmadığını gösterir. İstisna yok, çiğneyebilen yok, muafiyet yok, kuralsız bir alan da yok. Çoğunlukla ayrıcalıklı kişilerin doğa yasalarının çevresinden geçici olarak dolanması, onlara özel çiğneme hakları verilmesi olarak anlaşılan **mucizeler** de yok. Deniz yarıldıysa bu olay istisnası olmayan yasaların içinde gerçekleşmiş olmalı. Aynı koşullar yeniden bir araya gelirse deniz yeniden yarılacak olmalı. Taş, toprak ve deniz için geçerli olan bu durum gök için de geçerlidir.

Ey cin ve insan toplulukları! Göklerin ve yeryüzünün çaplarını [aktar] aşır geçmeye gücünüz yetiyorsa haydi geçin! Üstün bir güç olmadan geçemezsiniz! 55:33

Aktar sözcüğünün “sınırlar” anlamına geliyor olması gerektiği 33:14 ayetinden⁴ bellidir. Maddenin ve anlamın sınırlarını aşamayacağımız söyleniyor. Helikopter, yerin akışkan mekaniği yasalarına uyarak uçuyor. Ama kerametli şeyh uçmuyor. Sihirbaz da uçmuyor. Yalnızca uçuyor gibi yapıyorlar. Bu kesinlik “gök” veya “gökler” sözcüğünün anlattığı anlam evreninde de olmalıdır.

Gerçek onların isteklerine uysaydı, gökler [semavaat], yeryüzü [ard] ve içindekiler yıkılır giderdi. Hayır! Onlara öğretilerini getirdik. Yine de öğretilerinden yüz çeviriyorlar. 23:71

Burada Allah’ın elçilerinin uyarılarını kabul etmeyenler eleştiriliyor. Bu kişiler ve toplumlar insanın tasarımına aykırı bir yaşam sürdürdüklerini kabul etmek istemiyorlar. Bir başka deyişle doğanın yasalarının sözden dönmeye, haksız saldırıya, zinaya, faize, farklı ahlak sistemlerinin bir arada bulunmasına izin vermediği gerçeğiyle barışmıyorlar. “Böyle de yaşanabilsin, ne olur bizim sistemimiz de geçerli olsa” diyorlar. İşte, geçerli olsa insanın ahlaki tasarımında (*semavaat*) ve dolayısıyla zorunlu olarak maddi ilişkilerde (*ard*) kuralsızlık olurdu deniyor. Devamında şu ayeti okuyoruz:

Allah çocuk edinmemiştir; onunla birlikte başka tanrı yoktur. 23:91

Örtücülerden (Ar. *kafir*) bir bölümü İsa, Allah’ın çocuğu olsun istiyorlar. Bu o kadar mantık dışı bir şey ki, yerin ve göğün yasalarına o kadar aykırı bir şey ki gökler adeta bu mantıksızlığı bir an önce gidermek istiyor:

Gökler neredeyse çatlayacak [yetefattarne], yeryüzü yarılacak, dağlar yıkılıp çökecek. Bağışlayana çocuk yakıştırdıkları için. 19:90-91

Madde ve anlam evrenlerinin kurallarına uymak isteğe bağlı değildir. Zaten istemeyenin de uymaktan başka çaresi yoktur:

³ <https://corpus.quran.com/qurandictionary.jsp?q=fwt>

⁴ Üstelik onların arasından bir küme şöyle demişti: “Ey Yesrib halkı! Sizin için kalacak yer yok; artık dönün!” Onların arasından bir küme de “Evlerimiz açık kaldı!” diyerek peygamberden izin istiyordu. Oysa evleri açık değildi; yalnızca kaçmak istiyorlardı. Onların üzerine her yandan [aktar] girilseydi, sonra da karışıklık çıkarmaları istenseydi; çok gecikmeden kesinlikle bunu yaparlardı. 33:13-14

Yine de Allah'ın dininden başkasını mı arıyorlar? Oysa göklerde ve yeryüzünde kim varsa, ister [tav'an] istemez [kerhen] ona teslim olmuştur. Zaten ona döndürüleceklerdir. 3:83

İnsanlardan örtücülük yapanlar dışındaki herkes ve her şey isteyerek uyuyor:

Sonra, büyük bir duman durumunda olan göğe [sema] yöneldi. Ona ve yeryüzüne [ard] şöyle dedi: "İsteyerek [tav'an] veya istemeyerek [kerhen] gelin!" İkisi de şöyle dediler: "İsteyerek geldik!" 41:11

Bir başka deyişle bir "mucize" olmadı. Yasa çiğnenmedi. İnsan da olsa insandışı doğa da olsa yerin ve göğün yasalarını çiğneyemiyor. Elektron çekirdeğin çevresinde döner veya dönmez ama yasayı kesinlikle çiğneyemez. Yerdeki bir nesne şurada veya burada bulunabilir ama aynı anda iki yerde bulunamaz. Aynı anda hem var hem yok olamaz. Benzer biçimde gökteki bir şey, sözgelimi mantıksal bir önerme aynı anda hem bütünüyle yanlış (yok) hem bütünüyle doğru (var) olamaz. Çelişmezlik yasası madde için olduğu gibi anlam için de geçerlidir. Kısacası **mantık yasaları doğaya içkindir**. Bizim zihnimize yerleşen mantık yasaları diğer her bilgi gibi doğada gözlediklerimizin zihnimizdeki bir resmidir yalnızca. Bu yasaları biz kurgulamıyoruz, Allah evreni o yasalarla yarattı, biz de onları tanıyıp öğreniyoruz. Bunun içindir ki "mantık ilkeleri şunlardır" diye sayabiliyoruz ve kültüre ve zamana göre değişmediğini söyleyebiliyoruz.

Göklerde ve yeryüzünde kim varsa onundur. Onun katındakiler büyüklük taslayarak ona hizmet etmekten kaçınmazlar; yorulmazlar da. ... Eğer her ikisinde Allah'tan başka tanrılar da olsaydı ikisinde de kesinlikle kargaşa çıkardı. Egemen Erkin Efendisi Allah, onların yakıştırmalarından ayıktır. 21:19-22

Allah'ın sünnetinde/gidiş yolunda bir değişme bulamazsın... 17:77, 33:62, 35:43, 48:23

Göğün ve yerin neyi temsil ettiğini bildiğimize göre bunun anlamı şu olacaktır: Allah'tan başka **yasa koyucular** olsaydı sözgelimi zina bir toplumda iyi olabilirken bir başka toplumda kötü olabilirdi. Rant ve faiz bir zamanda kötü, bir başka zamanda iyi bir iş olabilirdi. Ama böyle bir şey olanaksızdır çünkü bu durumda bu iyilik ve kötülük sonuçlarını hazırlayan mantık yasalarının da fizik yasalarının da yere veya göre değişiyor olması gerekirdi.

Buraya dek alıntıladığım bütün ayetlerde ve daha fazlasında güdülen mantık, işlenen anafikir budur. Bu bilinçten uzaklaşınca **insansı bir tanrı** imgesi kişilerin zihninde ve toplumsal gerçeklikte yer etmeye başlıyor. İnsansı tanrı aynı zamanda **uzak** da olmak zorunda kalıyor. Burada birbirine yapışık iki yanılgı var diyebiliriz.

"Newton'dan önce Hristiyan tanrıbilimcilere tanrısal bir öznenin gezegenleri güzergahlarında yürüttüğü bir değişmez kabul olarak ortaya koymak gerekli görünüyordu. Newton'dan sonra bu gereksiz ve gerçekte olanaksız görüldü. Evren dev bir

saat mekanizması sayıldı. Tanrı tarafından bir kez inşa edilmiş ve başlatılmış ama ondan sonra yolunda kendiliğinden [otomatik] ilerliyordu.”⁵

Pek çok kaynakta bir benzerini okuyabileceğimiz bu anlatı, pozitivist düşüncenin Tanrı hakkındaki temel yanılgısını ve modern zihindeki **insansı ve uzak** tanrı algısını açıklıkla ortaya koyuyor. Burada “kendiliğinden” kavramının kullanımında sorun var. İnsanlar bir düzeneği kendiliğinden ilerlemesi üzere başlattıklarında, kendileri dışındaki kuvvetlerden yardım alırlar. Sözelimi bir saati inşa edip, sonra kurup, geri çekilip çalışmasını seyredebilmek için çevredeki nesnelere ve bu nesnelerin içinde var olacağı mantık ve fizik yasalarına gerek var. Kurulmuş yayı çalıştıran etkin bir güce gereksinimi var. Yani saatçinin kendisi dışındaki kaynaklara gerek var. Böyle bir gereklilik Allah için geçerli olamaz. Çünkü Allah’ın dışında kuvvet yoktur. Üstelik Allah bir düzeneği başlattıktan sonra onu devredeceği başka bir irade de yoktur. Aslında bunu anlayabilmek ve anlatabilmek için bugün saatten çok daha iyi bir örneğe sahibiz: Bilgisayar.

Bilgisayar simülasyonlarına veya oyunlarına yabancı olmayanlar için anlatıyorum. Bilgisayarda donanım vardır; donanım üzerinde çalışan bir yazılım vardır; bir de bu yazılımı yazan/kodlayan bir programcı vardır. Simülasyon yapmak isteyen programcı donanımı satın alır, yazılımı yazar, “başlat” düğmesine basar ve simülasyonun akışını ekrandan izler. İnsansı ve uzak tanrı imgesiyle paraziti bulunanlar ki bunlar çoğunlukla deist veya ateist ama hemen her zaman hümanist oluyorlar, Tanrı’yı programcıya benzetiyorlar. Diyorlar ki: *“Tanrı simülasyonu başlattı ve monitörden izliyor. Biz de bu simülasyondaki insanlarız, programcılarız, yapay zeka karakterleriyiz. Mucize dediğimiz olay da simülasyon kurallarına göre işleyip giderken dışarıdan klavye ve fare komutlarıyla **müdahale** etmesi ve simülasyonun akışını değiştirmesidir.”* Bu kesinlikle yanlış bir benzetmedir çünkü Tanrı’yı yalnızca programcıya indirger, yani **insansılaştırır**. Oysa programcı donanımı bir başkasından edinir. Gerçekte Allah hem programcı, hem yazılım, hem de yazılımın yürütüldüğü donanımdır. Ne insana ne makineye benzer. Çünkü Allah’ın kendisinden başka kaynak yoktur. Allah’ın içi olmadığı gibi dışı da yoktur. O “dış”ta yardım alacağı bir özne de yoktur, yardıma gereksinimi de. Dışı olmadığı için evrendeki her şeye uzaklığı sıfırdır. Bir kişi bir ormanı yaktığında, onun yalnızca yangını başlattığını söyleriz. Ama bu durumda Allah’ın eylemi hem o kişiyi var etmek, hem yangını başlatmasını sağlamak, hem başlayan yangını sürdürmek, hem de yangını söndüren kişilerin bu eylemini var etmektir. Yani Allah’ın etkinliğinin kapsamı dışında hiçbir şey yoktur.⁶ Allah’ın **uzaktan** edilgen olarak “izlediği” hiçbir şey yoktur. Allah’ın kurduğu düzeneklerin, “simülasyonun” **kendiliğinden** akıp gittiği söylenemez. Allah, kendisine benzemeyen özneler gibi düşünülemez.⁷ Biz simülasyonun içinde var olan yapay zeka karakterleri veya özgür iradeli programcılarsak Allah hem bu simülasyonu

⁵ *A Book That Shook The World: Anniversary Essays On Charles Darwin’s Origin Of Species*, University Of Pittsburgh Press, 1958 içinde Julian S. Huxley, *Darwin and The Idea Of Evolution*, s.7. Çeviri benim.

⁶ 55:29, yeri göğü tutuyor

⁷ ...Onun ismiyle isimlendirilen birisini biliyor musun? 19:65

“Onun benzeri yoktur!” 112:4

yazan programcı, hem de onu işleten yazılım ve donanımdır. Evrenin yasaları veya “programın kodları” vardır ama bu kodların her seferinde işlemlerini sağlayan **etkin** bir irade de vardır.

Yukarıdaki alıntıda programın kodlarından birinin keşfedilmiş olmasının nasıl yanlış yorumlandığının örneğini görüyoruz. Newton’un keşfi yalnızca Allah’ın gezegenleri hangi yasalara göre döndürdüğüdür. Yoksa Newton’un Allah’ın gezegenleri tutan elleri olmadığını keşfettiğini düşünmek budalacadır. Ne var ki bu ellerin yokluğu Allah’ın yokluğuna kanıt edilmeye çalışılıyor: “Gezegenleri Allah döndürmüyor ki, bunlar şu yasaya göre kendi kendilerine dönüyorlar” gibi akıl almaz çıkarımların ciddiye alındığı bir zamanda yaşıyoruz. İşte bu çıkarımların yapılabilmesinin hazırlayıcısı uzak ve insansı tanrı imgesidir. Programcı tanrı imgesidir. Bir başka deyişle, ateizmi doğuran deizmdir. Çünkü deizm “Tanrı yarattı ve sonra bir daha karışmadı” der, yaratma etkinliğini programı kodlayıp başlat komutu vermeye indirger. Bir başka deyişle, Batı Aydınlanması’nın hümanizmini doğuran Kitabımukaddes’in uzak ve insansı olarak betimlenen tanrısıdır. Çünkü Kitabımukaddes, bize programcı tanrıyı anlatır. Oadaki mucizeler işleyip duran bir simülasyona **dışarıdan** verilen klavye ve fare komutlarıdır. Bu ise bazı şeyleri öngörüp kodları ona göre yazamamış bir programcıda olduğu gibi, ancak tanrının zayıflığı olabilir. Kitabımukaddes’te tanrıya **zayıflık** da yakıştıran çok sayıda bölüm olması şaşılası değildir. Uzak ve insansı bir tanrının zayıf da olması gerekir. Diyelim ki programcının simülasyonun içinde gerçekleştirmek istediği olaylar var; insanın var olması, Musa’nın cemaatinin kurtulması gibi. Bunları gerçekleştirmek istediğinde, işleyip duran simülasyona dışarıdan komutlar girerek gerçekleştirmesi kolaydır. Rayında dönüp duran bir oyuncak treni eliyle iterek devirmesine benzer bu. Ama iyi bir programcı simülasyonu en baştan bu olayları zamanı geldiğinde gerçekleştirecek biçimde programlayabilir. Programcı için bu kuşkusuz daha zor olan seçenektir. Oyuncak treni eliyle iterek devirmeyi değil, rayı üzerine ağırlık gelince esneyecek biçimde döşemeyi seçmiştir örneğin. İki programcıdan daha yetenekli olanı klavye komutlarıyla simülasyona dışarıdan karışmayı mı seçer, yoksa simülasyonu en baştan kendi istediği sonuçları alacak biçimde mi tasarlar?

Burada elbette iyiliğe ve kötülüğe bir makineymişçesine duyarsız bir tanrı resmi çizmiyorum. Allah kendisine kural koymuştur. İyilere verdiği kazanma sözü de bu kurallardan biridir (58:21...⁸). Programı sonunda iyilerin kazanacağı biçimde yazmaya programcının gücü yeter. İyilerin kazanabilmesi için son dakikada dışarıdan verdiği klavye ve fare komutlarıyla istisnalar yaratmak zorunda kalan bir programcı ise bu programcı kadar yetenekli olmayacaktır. İyilerin zaferine giden nedensellik bağları (“kader ağları”), kötülerin kötülük etmeleriyle **eşzamanlı** olarak örülüyor. Son dakika mucizeleriyle örgü yırtılıyor gibi bir durum yok. Yani kazanmak üzere hamle yapan kötüler her hamleleriyle kendi yenilgilerini inşa ediyorlar. Ne yaparlarsa yapsınlar bu döngünün dışına çıkamıyorlar. Program öyle yazılmış. Aşağıdaki ayetler bunu anlatır.

...tuzak kuruculardır ve Allah tuzak kurucudur... 3:54

⁸ Allah şöyle yazmıştır: “Ben ve elçilerim kesinlikle üstün geleceğiz!” 58:21

...tuzak kurarlar ve Allah tuzak kurar... 8:30

Güçsüz bırakıcılar değilsiniz... 29:22, 42:31

Ve bağlacının kullanıldığına dikkat edin. *Fe* veya *summa* olsaydı bir zaman farkından söz edebilirdik. *Ve* kullanılması, kötülerin kendi sonlarını getirecek tuzağı kendi elleriyle kurdukları anlamına gelir. Allah tuzağı onlara kurdurtuyor bile denebilir. Aynı gerçeği “evrenin yasaları iyiliğe ve kötülüğe anında tepki verir” biçiminde de dile getirebiliriz. Bunun için de mantığın evrene gömülü olması gerekir. Tıpkı bir yazılıma ve donanım gömülü olduğu gibi. Bu konuda düşünmek için Azınlık Raporu filmini izleyebilirsiniz. Filmde kehanetin gerçekleşmesini engellemeye çalışan kişinin bu çabasının kehanetin yerine gelmesine neden olduğunu göreceksiniz. Elbette her film gibi basit bir senaryosu var. Bunun akıl almayacak denli karmaşığının yeryüzü ölçeğinde binlerce yıl boyunca gerçekleştiğini düşünün. İşte son günde bu senaryo bize açık edildiğinde, yani nasıl olup da sığ bakışla durumları umutsuz görünen iyilerin yeniden ve yeniden kazandıkları anlaşıldığında insanlar dehşetle ve çaresiz bırakan bir hayranlıkla senariste secde edecektir.

Doğanın mantık yasalarına uyduğunu, yani evrende gördüğümüz ve görmediğimiz her oluşun **istisnasız** ve **boşluksuz** bir neden-sonuç ağının üzerinde yer aldığını anlamak bizi pek çok yaygın yanılgıdan kurtaracak bir anahtardır. Sözelimi, Allah’ın “mucizeleri”, kendi koyduğu yasaları çiğnediği ve kendi uğraşına “müdahale ettiği” anlar değildir. Sözelimi “duanın” gücü, kestirme yollardan sonuca ulaştırmasında değildir. Allah, elini açıp “dua” etmekle yetineni çalışanın üzerine kayıracığını, adeta torpil geçeceğini, ayrıcalık yapacağını, onun için kuralları esneteceğini söylememiştir (53:39⁹). Sözelimi namaz veya “ibadet” sınıfına sokulan işler bu pürüzsüz nedensellik kumaşını delip geçen bir sevap kazanma aracı olamaz. Din, ölüm ötesinde ikramiyesi ödenecek bir emeklilik sigortası değildir. Her eylemin sonucu hemen ve burada alınmaya başlanır. Ölüm ötesi ancak ikinci sonuçtur (13:41, 21:47, 31:16, 42:30...¹⁰). Bu paragraftaki ifadelerin tırnak içinde olmasının nedeni bunların gerçekte var olmayan ayrımlara dayanması veya yanlış anlaşılmasıdır.

Bundan dolayı sözelimi “akıl-vahiy çatışması” diye bir şey gerçek olamaz. Çünkü Allah’ın gönderdiği elçiler, sizin ve benim kısmen de olsa anlayabileceğimiz gerçeklerin bütünüyle dışında bir gerçekliği anlatıyor olamazlar. Eleştirel Düşünmeye Giriş yazımda eleştirel düşünebilen bir zihni motora, bilgiyi yakıta benzetmişim.¹¹ İkisi de aynı anda

⁹ *Ve insan için kendi çalışmasından başkası yoktur. 53:39*

¹⁰ *Yeryüzüne gelerek, onu uçlarından eksilttiğimizi zaten görmüyorlar mı? Çünkü Allah, yargı verir; onun yargısının önüne geçecek yoktur. Ve o, hesabı çok hızlı görür. 13:41*

...bir hardal çekirdeği ağırlığında da olsa Allah onu getirir... 21:47, 31:16

Başınıza gelen her yıkım kendi elinizle yaptıklarınız yüzündendir. Üstelik çoğunu bağışlar. 42:30

Ayrıca bkz: 2:58,201, 3:148,165, 5:18, 7:96,156, 9:74, 11:52, 14:27, 16:30,97,122, 20:124, 22:15,28 24:14, 29:27, 40:51, 45:21, 47:36, 48:20-21, 52:47, 53:39-41, 59:3, 68:33, 92:13.

¹¹ <https://elestireldusun.wordpress.com/2016/02/15/giris/>

var olmalı ki güç üretilsin. Vahiy yakıtsa motor eleştirel düşüncedir. Motoru da yakıtı da Allah yaratmıştır. Bir başka deyişle, mantık yasalarını doğanın yapıtaşı yapan da, o doğanın **içinde** türettiği insana mantık yasalarını keşfedip izleyebilme yetisi veren de aynı Allah'tır. İçinde dedim, türetmek dedim... Bu demektir ki akıl-vahiy sözde çatışmasının yavrusu olan “evrimci-yaratılışçı” kavgası da sahtedir. İnsan uzaydan ışınlanarak gelmediği, yoktan var edilmediği gibi aptal bir evrenin rastlantılarıyla da var olmadı. Pozitivist Evrim Kuramı ve mucizevi yaratılış seçeneklerinin önümüze konup **evrilerek yaratılma** seçeneğinin bizden gizlenmesi ancak mantık yasalarının doğada gömülü olduğuna ayıktığımız ana kadardır. Adem'in gökten yeryüzüne adeta ışınlanarak, örneksiz yaratılan bir birey olmadığı Kuran ayetlerinden anlaşılabilir. Bunu başka bir yazıda açıklayacağım inşallah.

Mantık yasalarının doğaya içkin oluşunun bilincine vararak bu gerçekleri ve burada kısa birkaç örneğini vereceğim başka gerçekleri anlamaya kapı açmış oluruz. Aslında bu gerçeğe göz kırpan hipotezleri (veya keşifleri) bize Yunan felsefesi diye anlatıyorlar ama somutlamayınca, daha doğrusu bu hipotezlerin gerçekliğini (veya yanlışlığını) uygulamalarıyla göstermeyince bu bilgi satır aralarında kaynayıp gidiyor. Sonra da “felsefe-gerçek yaşam” diye başka bir karıştılgıya daha sahip oluyoruz. Böylece kuramla uygulamanın arasını ayırıyoruz. Vaatleri gözleme başvurarak sınamak bize çok olanaksız, uçuk bir fikir gibi görünmeye başlıyor. “Dinler”i asla sınanıp doğrulanamayan bir takım farklı vaatler, dolayısıyla akıl dışı “**inançlar**” olarak sınıflandırma davranışı işte buradan türüyor. Batı Aydınlanması tam olarak bu kopukluğun, yani büyük bir budalalığın üzerine inşa edilmiştir. Bugün seküler¹² düşünmeye, yani aslında düşünememeye alıştırmış, yani düşünceyi paramparça etmiş ve ezberlere indirgemiş zihinlere sözelimi şunu desek: “Zina edersek sağlıklı çocuklar yetiştiremeyiz.” Bu zihinlerdeki başlıca mekanik tepki şu olacaktır:

*“Zina dedi, **dine** gönderme yaptı. Öyleyse doğrulanabilir bir şey söylemedi. **Bilim** çağındayız, yasa yaparken yalnızca deney ve gözlemle doğrulanabilir şeylere dayanmalıyız. Sav geçersizdir.”*

Oysa bilgiyi “dünyevi” ve “dinsel” olarak ikiye ayırmasaydı, fiziği ve metafiziği, yeri ve göğü birbirinden koparmasaydı bu savı herhangi bir bilgi gibi işleyebilir ve doğru olduğunu görebilirdi. Modern zihinler sözelimi yerçekiminden söz ederken mantığı, fiziği tanırlar. Ama konu evliliğe geldiğinde radyo kanalı değiştirir gibi bunları unutuverir, “özgürlük” kanalına geçerler. Kardeşim, yerçekimi yasasına karşı “özgür” olabiliyor musun? Hayır, eşek gibi boyun eğiyor ve bütün işlerini ona göre yapıyorsun. Konu evlilik olunca aynı fizik yasalarından türeyen babalık, soy bağı gibi biyolojik gerçekler yokmuş gibi, bu yasaya uymanın “onuruna” dokunduğundan, bunun bir “tutsaklık”¹³ olduğundan söz etmeye başlıyorsun. Oysa bırakılan nesnenin yere

¹² sekülerleşme: Rasyonelleşme, farklılaşma, kentleşme gibi modernleşme sürecinde meydana gelen gelişmelerin sonucunda din yapılarının zemin kaybederek ortadan kalkması; din ve devlet işlerinin ayrılması; dindarlığın özelleşmesi, dini inancın erozyona uğraması, dinden/kutsaldan uzaklaşma. Konu devlet yönetimiyle sınırlı olmadığı ve yaşamın bütününe kapsadığı için laiklik/laikleşme sözcüğünü kullanmıyorum.

¹³ Modernist yayınlarda “tutsaklık” sözcüğünün kullanılışına bir örnek Kitap İncelemesi: “Aydınlanma – Aklını Özgürce Kullanmak İçin Çizgibilim” yazımda.

düşmesiyle evliliği terk edip zina etmeye başlayan toplumun yere düşmesi arasındaki tek fark hızdır.¹⁴ Bu, biyolojik ve toplumsal sistemlerin karmaşıklığının ve ataletinin getirdiği bir hız farkıdır yalnızca. Yere hızlı düşen bir insanın ölmesi de çarpma anında değil, birkaç dakika içinde tamamlanır. **Yani insan, eti, kemiği ve tinsel varoluşuyla yerçekimi yasasına da ahlak yasasına da istese de (tav'an; 3:83) istemese de (kerhen; 3:83) uyuyor.** Yalnızca etki ile etkinin türlü sonuçları arasında bir zaman farkı oluşuyor. Bu zaman farkı nedeniyle uzun erimli sonuçları olan ahlaki deneyler, sözelimi evlilik dışı ilişkilerin deneyi yapılamaz. Ve fakat gözleme yetecek kadar veri çoktan elimizdedir.¹⁵

Bu noktada olası bir kafa karışıklığını önlemek için yasalar ve normlarla **kurallar** arasında bir ayrım yapmak yararlı olabilir. Toplumun yasası “zina edilmeyecek” olabilir. Bunun arkasındaki kural ise zinayı baskılayamayan toplumun helak olmasıdır. Evrenin değişmez kuralına uygun yasalar ve normlar oluşturan toplumlar yok olmayacaktır. “Yerçekimi yasasını çiğnemek” veya “zina yasasını çiğnemek” olarak anlattığımız şey aslında onu göz ardı etmektir. Yani tanısak da göz ardı etsek de o yasaya uymanın dışında bize bir yol yoktur. Kuralın bize anlattığı, uyunca sağlıklı kalınacağı, uymayınca düşüleceğidir. Bu evrenin dışına çıkamayız (55:33). Evrenin yasalarının, teknik olarak daha doğru adlandırmayla kurallarının dışına çıkamayız. Bu yasaların içinde yüzüyoruz. Madde yasaları ve mantık yasaları bizim bedenimiz ve zihnimiz dahil her yeri kaplıyor. Kendini var eden yasaları inkar etmesi, insanın evrimsel bir arızasıdır ancak. Doğal seçim eğer türün çevresine uyum sağlamasıyla ilgiliyse, işte size toplumların *helak* olmasının evrimsel açıklaması: **İçinde yüzdükleri yasalara uyum sağlayamadıkları için helak oluyorlar.**

Mantık yasalarının doğada içkin olduğunu anlamayı başaramadığımızda bunun cezasını sekülerliğe, hümanizme, ateizme, gizemciliğe ve her türlü çelişkili ahlaki konumlara düşerek çekiyoruz.

Akışı bozmamak için söylemediğim şeyi sonda söyleyeyim: Batı Aydınlanması “dinsel-dünyevi”, “ruh-beden”, “bireysel din-toplumsal din” gibi gerçekdışı ayrımları yaparken **bozuk** Kitabımukaddes’e, yani **bozuk** Tevrat’a ve **bozuk** İncil’e dayanmıştır.¹⁶ Bu kitaplarda Allah’a kulluk nesnel olarak gerekçelendirilmemiştir ve bilinen mantık yasalarından kopuk, paralel bir evren imgesi oluşturur. Ve ne yazık ki Müslümanlar **bozulmamış** Kuran’ı okuyup düşüncelerini onunla hedefe yönlendirmedikleri için kendilerini hiç ilgilendirmeyen bu **bozuk aydınlanmanın** etkisinde kalmışlardır. En basit bir örnek vermek gerekirse sözde İslam alimlerinin kitaplarında bulduğumuz “Allah’a karşı görevler” ve “topluma karşı görevler” ayrımı bu temel kopukluğun eseridir. Ve bütün bu sıkıntılarımız mantık yasalarının doğada içkin olduğu, bir başka deyişle fiziği yöneten yasalarla ve ahlaki yöneten yasaların aynı olduğu farkındalığından yoksun olmamızın eseridir. Eşkoşuculukla ilgili yazılarımda parçalanmış zihinlerin

¹⁴ Düşüyorsun, Bir Şeyler Yap yazımda açıklamaya çalışmıştım.

¹⁵ Tırnak içindeki söylemi benimseyen seküler düşünürlerin aynı zamanda **bilimin her şeye gücünün yettiği ve bilimsel bilginin dışında bir bilgi alanı olmadığı** hurafelerine abone olduklarını ekleyeyim.

¹⁶ Bozukluğun kısa bir özeti için Hadislerin Yahudi ve Hristiyan Kökeni yazıma bakınız.

parçalanmış kulluğa yol açtığını, bu ikisi arasında bir tavuk-yumurta ilişkisi olduğunu söylemiştim.

“Din” başlığı altında konuşulabilecek neredeyse her konuyu böylece birbirine geçirmiş gibi oldum! Ama zaten her şeyi açıklayan bir Kitap istemiyor muyduk? Daha önce de her şeyi açıklayan kitaplar vardı ama bozdular.

Tevrat ve İncil’de Uzak ve İnsansı Tanrı İmgesi

Bu konuyu eksiksizce tartışmak ve sözüm ona seküler olmuş Batı’nın bugün hâlâ bu kitapların etkisinde olduğunu göstermek için çok fazla alıntı ve açıklama yapmam gerekiyor. Onun için sıkıştırılmış bir özet yapıp ardından bunun modern zamanlardaki Müslüman kültürü nasıl etkilediğinden söz edeceğim.

Tanrı’ya insansılık ve uzaklık (yeryüzüne gidip gelmek, gökte bulunmak vb.) yakıştıran bölümler:

Tevrat, Yaratılış 1/4,10,12,18,21,25-26, 3/5,8-9,12,16, 8/21, 9/1,7, 11/7, 18/2,11, 28/14,16, 32/24-30, 35/9;

Tevrat, Çıkış 2/23, 3/6,16,20, 4/16,22,24,31, 7/2, 12/13,23, 13/21, 16/10, 17/11, 19/9,16, 20/21, 24/10, 29/13, 31/17, 33/9,11,20,23, 34/5,14, 40/34-38;

Tevrat, Levililer 1/9, 16/2;

Tevrat, Çölde Sayım 9/15, 10/11,34, 11/17,25, 12/5,8-10, 14/10,14, 16/19,42, 20/6, 23/3-4,22;

Tevrat, Yasanın Tekrarı 4/11-12,24, 5/9, 14/1, 31/15, 32/16,21,38,42.

İncil, Matta 17/5; Markos 9/7; Luka 3/38; 9/34. “Oğuldan” söz eden sayısız dizeyi bu listeye ekleyebiliriz.

Örnekler:

Çıkış 4/13-14 Musa, “Aman, ya Rab!” dedi, “Ne olur, benim yerime başkasını gönder.” RAB Musa’ya öfkeleni ve “Ağabeyin Levili Harun var ya!” dedi, “Bilirim, o iyi konuşur. Hem şu anda seni karşılamaya geliyor. Seni görünce sevinecek.”

Burada tanrının öfkesinin insanın öfkesi gibi olduğunu görüyoruz.¹⁷ Yani bir karşılığı, bir sonucu yok. Öfkeleniyor, sonra öfkesi diniyor. Kuran’da böyle bir Tanrı öfkesi bulamayız.

Çıkış 29/13-14 Hayvanın bağırsak ve içkembe yağlarını, karaciğer perdesini, böbreklerini ve böbrek yağlarını sunağın üzerinde yakacaksın. Etini, derisini, gübresini de ordugahın dışında yak. Bu günah sunusudur.

¹⁷ Nitelikleri insaninki gibi olan tanrıya kısaca içlemsel tanrı denebilir. İçlem (tazammum), bir sözcük ya da kavramın kaplamı içine giren tüm şeylere ortak olan niteliklerin toplamına deniyor. “İçlemsel tanrı”yı Hristiyan teolojisinin bir kavramı olan “univocal god”ın karşılığı olarak düşünüyorum. Türkçe yazında hiç kullanılmadığını gördüğüm için sözcüğü kullanmayacağım. https://en.wikipedia.org/wiki/Univocity_of_being

Buna benzer pek çok dizede Yehova, halktan kendilerine verdiği nimetten bir bölümünü yok etmelerini istiyor. Yehova'nın yakmalık sunuların "güzel kokusundan hoşnut olduğunu" anlatan bölümler de yukarıda sıraladıklarım içinde. Kuran'da böyle bir şey asla bulamayız. Kuran'da Allah'a "verilen" şeyler yoksunlara verilen şeylerdir. Bu da sonuçta insanların kendi kendilerine verdikleri şeyler olur.

Çıkış 32/24 Ben de, 'Kimde altın varsa çıkarsın' dedim. Altınlarını bana verdiler. Ateşe atınca, bu buzağı ortaya çıktı!"

Burada Samiri, halkı Musa'nın yokluğunda bildiğimiz heykel yaparak saptırıyor. Kuran'da da buzağı heykeli vardır ama "elçinin izinden alıp atmak" (20:96) olarak anlatılan şey Musa'nın öğrettiklerini değiştirmektir. Tivit okur gibi okuyunca Kuran'ın yazarının Tevrat'ın yazarından kopya çektiğini söylemek kolay. Ama dikkatli bakınca ve surenin bütünü okuyunca Kuran'ın yazarı nedensellik bağı kurulabilen bambaşka bir öykü anlatıyor. Tevrat'ta ise **kendisi için** bir şeyler isteyen ve **nedensiz** isteyen bir tanrı var. Aynı tanrıyı İlk Çağ Ortadoğu'sunun neredeyse her çoktanrıci kentinde buluyoruz.

Çıkış 13/21 Gece gündüz ilerlemeleri için, RAB gündüzün bir bulut sütunu içinde yol göstererek, geceleyin bir ateş sütunu içinde ışık vererek onlara öncülük ediyordu.

Bu bölümlerde Tanrı'nın "yol göstermesi" fiziksel olarak anlaşılıyor. Mısır'dan çıkıp çölden geçerlerken Tanrı onlara yol tarif ediyor. Bulutla yolu gösterdi gibi bir ifade kullanılmamasına dikkat edin, kendisi doğrudan bulutun içinde.

Yaratılış 3/8-9 Derken, günün serinliğinde bahçede yürüyen RAB Tanrı'nın sesini duydular. O'ndan kaçıp ağaçların arasına gizlendiler. RAB Tanrı Adem'e, "Neredesin?" diye seslendi.

Çıkış 24/10 İsrail'in Tanrısı'nı gördüler. Tanrı'nın ayakları altında laciverttaşını andıran bir döşeme vardı. Gök gibi duruydu.

Bu gibi bölümlerde artık basbayağı insan biçiminde bir tanrı var. Tanrı insan olunca uzak olması da, kendisi için bir şeyler istemesi de daha olası oluyor.

Kendisi için bir şeyler isteyen tanrının zayıf olması da gerekir. Bunlar da Tevrat ve İncil'in tanrısının zayıflığını apaçık gösteren bölümler:

Tevrat, Yaratılış 2/2, 18/21-33, 19/2-4,15,29, 32/24-30;

Tevrat, Çıkış 4/23-26, 20/11, 31/17, 32/9;

Tevrat, Çölde Sayım 14/11-20, 16/19-31,42-48;

Tevrat, Yasanın Tekrarı 9/25-29, 10/1-10,17, 32/26-27;

İncil, Matta 27/46 ve "oğulun" öldürüldüğünü anlatan benzer bölümler.

Örnekler:

Yaratılış 6/6-7 İnsanı yarattığına pişman oldu. Yüreği sızladı. "Yarattığım insanları, hayvanları, sürüngenleri, kuşları yeryüzünden silip atacağım" dedi, "Çünkü onları yarattığıma pişman oldum."

Sümer mitolojisinde yukarıdakinin neredeyse aynısını buluyoruz.¹⁸

Yaratılış 18/20-33 Sonra İbrahim'e, "Sodom ve Gomora büyük suçlama altında" dedi, "Günahları çok ağır. Onun için inip bakacağım. Duyduğum suçlamalar doğru mu, değil mi göreceğim. Bunları yapıp yapmadıklarını anlayacağım." Adamlar oradan ayrılıp Sodom'a doğru gittiler. Ama İbrahim RAB'bin huzurunda kaldı. RAB'be yaklaşarak, "Haksızla birlikte haklıyı da mı yok edeceksin?" diye sordu, "Kentte elli doğru kişi var diyelim. Orayı gerçekten yok edecek misin? İçindeki elli doğru kişinin hatırı için kenti bağışlamayacak mısın? Senden uzak olsun bu. Haklıyı, haksızı aynı kefeye koyarak haksızın yanında haklıyı da öldürmek senden uzak olsun. Bütün dünyayı yargılayan adil olmalı." RAB, "Eğer Sodom'da elli doğru kişi bulursam, onların hatırına bütün kenti bağışlayacağım" diye karşılık verdi. İbrahim, "Ben toz ve külüm, bir hiçim" dedi, "Ama seninle konuşma yürekliliğini göstereceğim. Kırk beş doğru kişi var diyelim, beş kişi için bütün kenti yok mu edeceksin?" RAB, "Eğer kentte kırk beş doğru kişi bulursam, orayı yok etmeyeceğim" dedi...

Lut'un kentinin yok edileceği haberini alan İbrahim bu şekilde insansı, zayıf ve kararsız rab ile pazarlık ede ede sayıyı ona kadar düşürtür. Ünlü miraç hadisindeki namaz vakti pazarlığına benzerliği gözden kaçacak gibi değildir. Yukarıdaki öykü Kuran'dakine sığ bir bakışla benzese de aslında bambaşkadır.

Çölde Sayım 16/42-48 Topluluk Musa'yla Harun'a karşı toplanıp Buluşma Çadırı'na doğru yönelince, çadırı ansızın bulut kapladı ve RAB'bin görkemi görüldü. Musa'yla Harun Buluşma Çadırı'nın önüne geldiler. RAB Musa'ya, "Bu topluluğun arasından ayrılın da onları birden yok edeyim" dedi. Musa'yla Harun yüzüstü yere kapandılar. Sonra Musa Harun'a, "Buhurdanını alıp içine sunaktan ateş koy, üstüne de buhur koy" dedi, "Günahlarını bağışlatmak için hemen topluluğa git. Çünkü RAB öfkesini yağdırdı. Öldürücü hastalık başladı." Harun Musa'nın dediğini yaparak buhurdanını alıp topluluğun ortasına koştu. Halkın arasında öldürücü hastalık başlamıştı. Harun buhur sunarak topluluğun günahını bağışlattı. O ölülerle dirilerin arasında durunca, öldürücü hastalık da dindi.

Benzerleri olan öykülerden biri. Buhur yakınca rabbın öfkesi neden diniyor ve karar değiştiriyor? Hastalığın dinme nedeni ölülere dokunmamak ise ve bu gereklilik yerine getirildiyse buhurdanın işlevi nedir? Nedenleri, vesileleri izlemek yetmiyor da ayrıca öfke gidericiler mi kullanmak gerekiyor? Tanrı'nın yasasını izlemek yetmiyor da ayrıca onunla konuşarak veya "ibadet" ederek onu ikna etmek mi gerekiyor? Sanki karşılarında Her Şeyi Bilen ve Her Şeye Gücü Yeten değil de haşa güvenilmez bir kral var gibi. Buna benzer bölümleri okurken gökte, Olimpos'ta yaşayan ve tepesi atınca gökten aşağı elini uzatıp yaşama "müdahale" eden, insanlara saldıran, onlarla didişen Zeus'tan söz ediliyor duygusuna kapılmak işten değil. Nedensellik yok, mantık yok, tutarlılık yok, kesinlik yok. Öykünün **Tanrı'ya sözlü talimatla iş yaptırma veya onu ikna etme** anlamındaki dua anlayışını desteklediğine dikkat edin.

¹⁸ Bkz. Muazzez İlmiye Çığ, Kur'an İncil ve Tevrat'ın Sümer'deki Kökeni.

Kitabımukaddes'te bunların dışında tanrının haksızlık ettiği, insanlarla çekişip mücadele ettiği anlardan, değişken ve birbiriyle çelişen taleplerinden ve kurallarından, din adamı sınıfının oluşturulmasını isteyen buyruklarından, el açıp dua eden kişiler için gösterdiği mucizelerden, iyiyi ve kötüyü ayırt etmeksizin yok ettiği toplumlardan, insanın özünde kötü yaradılışlı olduğundan söz eden bölümler de var. Bu gibi davranışlar onun uzak, insansı ve zayıf olduğu izlenimini güçlendiriyor. Konuyu anlamak için burada verdiğim Kitabımukaddes bölümlerini okumanız önemlidir. İncil.info benzeri siteleri kullanabilirsiniz.

Uzatmamak için Eski Ahit'in Tevrat dışında kalan Neviim ve Ketuvim bölümlerini, Yeni Ahit'in İncil dışında kalan Pavlus'un mektuplarını ve öbür bölümleri kapsam dışı bıraktım. Kitabımukaddes tanrısının aynı özellikleri o kitaplarda da sürüyor.

Bozulmanın kökenini değilse de kaynağını böylece belirledik. Müslüman kültüre Kitaplılardan geçenler ne yazık ki hadislerden ibaret değil. Allah'la ilgili yaygın yanlışlarımızın da başlıca kaynağı onlar.¹⁹ Kitabımukaddes'te Allah'ın yasasının yere ve zamana göre değişmemesi, çiğnenememesi gibi ilkeler ya hiç yok ya da sinyaldeki parazitler arasından güçlkle seçilebiliyor.

Kuran'ın Allah'ın adını arındırma (*tesbih*), yakıştırmalardan uzak durma, onun adları konusunda yanlış tutum izleyenlere uymama buyrukları başta Kitabımukaddes olmak üzere Yahudi ve Hristiyan kitapları ve Yahudi-Hristiyan kültürünün bilgisi ışığında yerli yerine oturur. Çünkü onlar Mezopotamya, Mısır, Yunan ve Roma uygarlıklarının özellikle yozlaşma dönemlerindeki çoktanrıcılığı benimsemiş, Tevrat'ı ve İncil'i bu şekilde baştan yazmış ve mesajı neredeyse sıfırlamışlardır:

...Dediler ki: "Ey Musa! Bize de onların tanrıları gibi bir tanrı yap!" ... 7:138

Bugün içinde debelendikleri ahlaki açmazların; hümanizm, deizm, ateizm, sekülerlik gibi icatların var olma nedeni Tevrat'ın ve İncil'in bozuk olmasıdır. Hani sloganlaştıracak olsaydım "Avrupa'ya göçmen akınının nedeni Tevrat'ın tahrif edilmiş olmasıdır" bile derdim. Arada dolaylı ama açık bir nedensellik bağı vardır. Kuran'da bu çıkmazdan kurtulabilmeleri için iki yol öneriliyor: Ya bu bozuk kitaplardaki hakiki elçi kalıntılarına yönelecekler ya da o kitapları bırakıp Kuran'a:

İçinde [fi ha] Allah'ın yargısı bulunan Tevrat yanlarında dururken, nasıl olur da seni yargıcı yapar; sonra da bunun ardından dönerler? 5:43

İncil'e bağlı olanlar, Allah'ın onda [fi hi] indirdikleri ile yargı versinler... 5:47

Hem Kitap'tan [min] ellerinde bulunanı doğrulayan hem de onu koruyan Kitap'ı, gerçek olarak sana indirdik. Artık, Allah'ın indirdiği ile [bi ma enzele]

¹⁹ ... "Efendimiz; bize bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme!"... 2:286

Onların dinlerine uymadıkça ne Yahudiler ne de Nasraniler senden asla hoşnut olmazlar... 2:120

Allah'ın öğretisine ve indirilen gerçeğe, inanca çağırılanların yüreklerinin saygı duymasının zamanı gelmedi mi? Daha önce kitap verilen ve üzerinden zaman geçince yürekleri katılaştan kimseler gibi olmasınlar. Onların çoğu zaten yoldan çıkmıştır. 57:16

aralarında yargı ver ve sana gelen gerçekten ayrılıp da onların isteklerine uyma. 5:48

De ki: “Allah’ın katından, bu ikisinden [Kuran ve Tevrat] daha çok doğru yola erıştiren bir Kitap getirin ona uyayım; eğer doğruyu söylüyorsanız?” 28:49

“Tevrat **ile** /İncil **ile**” yargılasınlar diyebilir, **bi** ilgecini kullanabilirdi. Bunun yerine “içinde” anlamına gelen **fi** ilgecini kullanıyor. Demek ki bu kitapların **içinde** bir yerlerde hakiki elçi sözlerinin kırıntıları var ve onunla yargılayacaklar, bu kitaplarda buldukları ve gönüllerine uyan saçmalıklarla değil. “Ellerinde bulunan kitap” yerine “kitaptan ellerinde bulunan” demesi de aynı gerçeğe işaret ediyor. Nitekim Kuran, muhatabına “Allah’ın indirdiği **ile** yargıla” derken **fi** değil **bi** kullanıyor. Çünkü Allah’ın indirdiğinin, yani Kuran’ın **içinde** bir şeyler aramayacak. Bu ayetler (ki destekleyici daha fazlası var²⁰) **Tevrat ve İncil’in kesinlikle bozuk olduğunu** ve fakat buna karşılık **onların içinde doğru bir öz bulunduğunu** da ortaya koyuyor. Ama çoğunluk anlamazdan gelecektir...

Öbür seçeneği izlemeleri görece zor da olsa olanaklıdır. Kitapların çelişkili parçalarını vicdan ve sağduyuyla tartmak ve yanlış olanların üstünü çizmek olanaklıdır. Daha da kolay bunları Kuran’ın ışığında bir değerlendirmeden geçirmek ve yalnızca doğrulanan parçaları benimsemektir. Zaten Kuran’ın onları **tasdik** etmesi bu demektir. Türkçeye “zaten doğru olan bir şeyin doğruluğuna tanıklık etmek” anlamıyla geçmiş olsa da **tasdik** sözcüğünün Kuran’daki anlamının bu olmadığı bellidir. *Sadaka* (form I /faala vezni /geçişsiz çatı) eylemi doğru söylemek, doğru olmak ise ilgili ayetlerde **tasdik** ve **musaddik** çekimlerini gördüğümüz eylem olan **saddakanın** (form II /fa’ala vezni /geçişli-oldurgan çatı) bir şeye doğru söyletmek, bir şeyi doğru kılmak anlamına gelmesi olanaklıdır. 61:6 ayetinde de aynı şekilde İsa, elinin arasındaki Tevrat’tan (Bozuk Tevrat’tan) **saddaka** ediyor. Yani onun bozulmuş kısımlarıyla gerçeğini ayıklıyor. Demek ki Kuran Tevrat’ı ve İncil’i noter gibi onaylamıyor. Usta bir polis gibi onların ifadesini alıp onlara doğruyu söyletiyor, yanlış ifadeleri ayıklıyor. İşte, bu kitapların Kuran’ın onayladığı içeriği doğru Tanrı’yı, Kuran’da anılan güzel adlara sahip Tanrı’yı anlatan içeriğidir.

Bu iki seçenekten hiçbirini yapmayıp da bozuk metinleri halka öğretip durmak (geçmişte yaptıkları), bozuk metinlerin mirasını sahiplenmek (bugün yaptıkları), bu bozuk metinlerin oluşturduğu yanlış ve kusurlu tanrı imgesini sürdürmek demektir.

Kuran’da Allah’ın niteliklerinin/sıfatlarının/vasıflarının değil de **adlarının** olmasının nedeni Allah’ın yaratıkların hiçbirine benzemeyişidir. Sıfatlar/belirteçler yalnızca tür adların önünde kullanılabilen sözcüklerdir. Tek Tanrı anlamında kullandığımızda Tanrı sözcüğü bir tür ad (cins isim) olamaz. Çünkü o bir varlık sınıfına ait değildir. Böyle olunca sözcelimi “Güzel Allah” bir sıfat tamlaması değil bir iki sözcüklü bir ad olur. Güzel Allah’ın adı olabilir, niteliği değil. Kuran’da Allah’a gerçekdışı şeyler yakıştırmaları için

²⁰ 2:58-59 krş. 7:162, 2:75,78-79,97+106, 2:92-106,210-211 krş. Yasanın Tekrarı 31/15, Çölde Sayım 14/14 vb.; 24:21, 6:158, 16:33, 78:38, 89:22, 3:70-71,78,93-94,187, 4:46, 5:13,15,19,41,43,44,47,48,72+117, 6:91,158, 13:37-39, 14:28, 19:34. Tevrat’ın dilinin bozulmuş olabileceğine işaret: 16:103+101+116+118

kullanılan vasıf sözcüğü Allah'la ilgili gerçek bilgi için kullanılmıyor.²¹ Bizim düşünmeden ve dikkatsiz konuştuğumuzda “nitelik” olarak sayabileceğimiz bilgiler “adlar” (*esma*) olarak anılıyor. Din dersinde bize “Allah'ın zati ve subuti sıfatlarını” öğretmeye çalışan gelenekçilerin demek ki bundan haberleri yok.

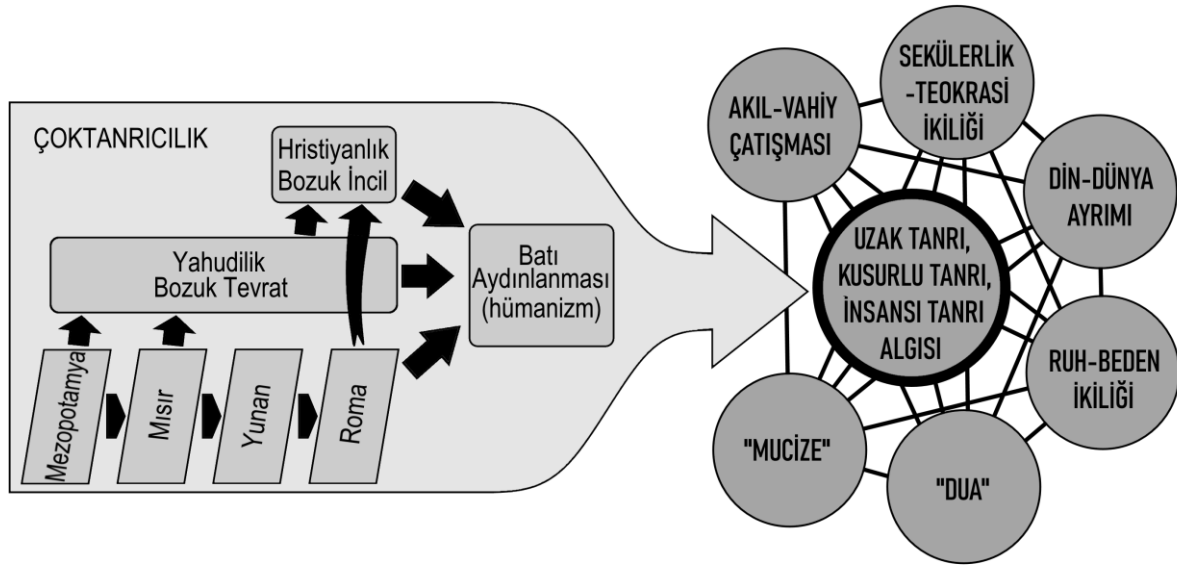
En güzel isimler Allah'a özgüdür. Artık ona onlarla yakarışlarda bulunun. Onun isimlerini saptıranları bırakın. Yaptıklarının cezasını yakında çekeceklerdir. 7:180

Bugünkü Batı kültürü her ne kadar Kitabımukaddes'i çöpe atmış ve seküler olmuş olduğunu iddia ediyorsa da bu tam anlamıyla doğru değildir. Zaten bir toplumun kendi yok olmadan belleğini sıfırlaması olanaklı değildir. Dolayısıyla bugün seküler dünyanın salt akılla türetildiği öne sürülen, hatta “insan hakları” benzeri kavramlar ve sloganlarla evrensel olduğu sürekli ima edilen kültür **kesinlikle evrensel değildir. Modern Batı kültürü, çoktanrıçı/pagan kökenli ve hâlâ Kitabımukaddes kaynaklı bir kültürdür.** Kuran “Kitaplılara uymayın” dediğinde bu “misyonerliğe izin vermeyin” demek değildir, bu kadar dar anlamak çok büyük haksızlık olur. Bu buyruk onların bu birikimine sahip çıkmamayı ve kendi kültürümüzü oluşturmayı gerektirir. Kafamızdaki ve toplumsal belleğimizdeki Tanrı bilgisinin gündelik yaşamda doğrudan sonuçları oluyor. Bundan ötürü kişinin dinsel tercihleri veya dinsel özgürlüğü diye bir şey olamaz. Nasıl herkes kendi yasasını yapamıyorsa, herkes kendi mantık ilkelerince hareket edemiyorsa herkes kendi tanrısına inanamaz. “Tanrı” adını ister kullanalım ister kullanmayalım, o(nlar) zorunlu olarak vardır ve onun/onların buyrukları davranışlarımızı belirler. Kişilerin anlayışındaki ve toplumsal gerçeklikteki Tanrı, Kuran'ın anlattığından ne kadar uzaksa, demek ki kişi ve toplum ne kadar ahlaksızsa o toplumda işler o kadar kötüye gidiyor. Kuran'ın *helak* dediği şey, bu uzaklığın artık toplum olarak sağkalımı sürdüremeyecek kadar arttığında gerçekleşecek olan kaçınılmaz sondur; doğal seçilimdir.

Şimdi mantık yasalarının doğaya içkin olması, bütün evreni kuşatması, yani Allah'ın yasalarının çiğnenemez ve bölünemez bir bütün olması ilkesini unutanların başlarına gelenlere örnekler vereceğim.

²¹ <https://corpus.quran.com/qurandictionary.jsp?q=wSf>

Uzak ve İnsansı Tanrı İmgesinin Kanlı Canlı Sonuçları

Şekil 1 Bu bölümde anlatacağım konuların bağlantısı. Batı Aydınlanması'yla ilgili daha fazla açıklama ve yorum için din kategorisindeki yazılarıma bakın. Görselde mucize ve dua tırnak içinde çünkü bu sözcüklerin kök anlamı değil, yaygınlaşmış, kimi zaman terim olmuş kullanımı kast ediliyor.

Modern dünyayı inşa eden, evrensel ve seküler olduğu öne sürülen ve her yerimizi kuşatmış olan ideolojiler uzak, insansı ve zayıf tanrı algısının eseridir. Eşitliği alalım. Yahudiliğin kurucu ilkesi Yahudilerin tanrının çocukları olduğu dogmasıdır.²² Ama tanrı çocuk edindiği anda uzaklaşır, insanlaşır ve zayıflar. Yahudiliğin devamı olan Hristiyanlıkta da aynı şey vardır. Hristiyan olmayanlar değersizdir. Öncesine baktığımızda Yunan ve Roma'da da insansı tanrı imgeleri ve kendilerinden olmayana karşı şiddetli bir aşağılama buluyoruz. Kitaplılar peygamberlerin sözünü dinlememişler, Tanrı'ya yine eski Yunan ve Roma'nın yakıştırmalarını yapmışlar. Batı Aydınlanması'nın **eşitlik** fikri, bu arızayı giderip üstünlük dogmasını yıkmaya niyetiyle kurgulanmış. Ne var ki peygamberlerin sözüne (fıtrata) başvurmadığı için, yani bu çağırışı yaparken evrendeki tek değişmezlik olan Tanrı'ya gönderme yapmadığı için eşitlikçilik konulduğu kabın biçimini alan ikiye bölünmüş bir ideolojiye dönüşmüş. Tanrı'sı kusursuz olanların (tektanrıcuların) eşitlik ideolojisine gereksinimi yoktur. Bir başka modern kurucu ideoloji olan **ilerlemenin** soyacağını çıkaracak olsak yine aynı kusurlu tanrı imgesini buluruz. Yahudilik ve Hristiyanlıkta insanın bu gezegene cennetten "düştüğü" anlatısını buluyoruz. Bununla birlikte "ilk günah" kavramını. Bir başka deyişle insanın kusurlu yaratıldığı inancını. Bir de evrenin son günlerinde gelecek olan Mesih inancı var. Bunlar ilerleme ideolojisine zemin hazırlıyor. Çünkü Mesih şartlar olgunlaşınca veya cemaat tekamül edince gelecektir. Mesih inancı komünizm, *transhumanism* gibi sözde seküler ideolojilerin dinsel atasıdır. Bütün dünyanın komünist olduğu gelecek, mesihin yönettiği

²² Bkz. Eski Ahit, Yaratılış 6/2, Çıkış 4/22, Yasanın Tekrarı 14/1, 2.Samuel 7/14, 1.Tarihler 17/13, 28/6, Eyüp 1/6, 38/7, Mezmur 2/7, 8/5, 82/6, 89/27, 30/4, Yeşaya 1/2, 54/5, 62/5, 63/16, Yeremya 2/20, 3/1, 11/15, 31/9,20-22, Hezekiel 16/14,21, Hoşea 2/2,16-19, 11/1, Malaki 1/6.

altın çağdır. İnsanın bedeninden “özgürleştiği” gelecek yine aynı şekilde... İlerlemenin kendisi mesihçi bir dogmadır. **Öjeni** fikri bile kusurlu yaratım ve ahir zamanda kusursuzluğa dönme özlemiyle ilgili olsa gerektir. Oysa Kuran’da yeryüzüne düşüş de yoktur beklenen kurtarıcı da. Yükselen ve çöken uygarlıklar, varlığa gelen ve yok olan toplumlar vardır. Kesintisiz bir doğal seçim vardır ki bunun “ilerleme” veya “tekamül” olduğunu söylemek için Tanrı’nın niyetini bilmek gerekir. Onun aklını okuyamadığımız ve Kuran’da herhangi bir bilgi olmadığı için gidişin ileri veya geri olduğunu söyleyemeyiz. Soramayız bile.

Eşitlik fikrinin yavrusu olan feminizm de var olabilmek için kusurlu tanrı imgesine gerek duyar. Feminizmde bu bağlantı çok açıktır. Kitabımukaddes’in tanrısı kadını erkeğe hizmet etsin diye, onun bir alt modeli olarak yaratmıştır. Bu tanrı toplumsal alandan çıkarılıp da “kişiyle tanrısı arasına” ve tapınağa hapsedilince Batılı kadınların erkeğe başkaldırmasının önünde bir engel kalmamıştır. Nüfus olarak küçük olmalarına karşın başından beri feminist fikir önderlerinin çoğunluğunun Yahudi olması bu bağlamda yeni bir anlam kazanır. Çünkü kadını hem kuramda hem uygulamada en çok aşağılayan Yahudi dinidir. Bozuk Tevrat’ın tanrısı kusurludur. Yarattığı insan da kusurludur. Öyleyse erkeği kadından bir parça daha güçlü, toplum yöneticisi ve aile reisi olarak yaratmış olması neden kusur olmasın ki? İşte feminizm kadına doğasına aykırı ayrıcalıklar talep ederek ve erkeğe eşitlemeye çalışarak aslında tanrının bu kusurunu kapatmaya çalışıyor.²³ Kitabımukaddes’in tanrısı insansı olduğu için feministler onun eril adilla anılmasını onun erkek olduğunun kanıtı olarak yorumluyorlar. Oysa Sami dillerinde cinsiyetsiz öznelerin de eril adillerle anıldığı bilinen bir şeydir. Tanrı, bir kişi olmayınca cinsiyeti de olmayacaktır. Feministlerin dayanaksız bir nostaljiyle idealize ettikleri Kibele vb. ana tanrıçalara Allah’ın Rahman, Rahim, Hakim, Rezzak, Vedud, Latif gibi adlarını yakıştırdıklarını ama Aliy, Muktedir, Müheymin, Cebbar, Kahhar gibi adlarını eksik bıraktıklarını ve bunu övgü vesilesi yaptıklarını dikkat edin. Her Şeyi Bilen, Her Şeye Güç Yetiren ama iradesini üstün kıl(a)mayan çelişkili, zayıf bir tanrı kurgusudur.²⁴ Acıklı olan şey ise bütün bunlardan habersiz ve Kuran’dan da habersiz Müslümanların feminizmi benimsemeye kalkmalarıdır. Zayıf olan onların tanrısı. Erkek olan onların tanrısı. Bırak kavga etsin dursunlar. Senin Tanrı’n kusursuz. Sana ne oluyor ey sersem?

Hayvanseverlik de bu bağlamda feminizme çok benzer. Tanrı insanı hayvanları sömürmek zorunda bırakarak, onu öyle tasarlayarak hem kendisi hata yapmıştır hem de insanı kusurlu yaratmıştır. İnsan, hayvanlardan yararlanmayı bırakarak tanrının bu kusurunu onaracak, tanrıya tanrılık öğretecektir. Kuran’da en küçük bir ima bile bulunmayan “hayvana merhamet” kavramını icat ederek tanrıdan daha merhametli olma iddiasında bulunurlar.

²³ Eski Ahit’in bu konumu güçlendiren bir başka içeriği tanrının Yahudilere muhtaç olduğu imasını taşıyan bölümlerdir. Ayrıca Kabala öğretisinde “yeryüzünü onarmak”, “tanrıyı kıyamete zorlamak” gibi kavramlar vardır.

²⁴ Örnek: “Önemliydi, değerliydi, güçlüydü, üstündü, ama otoriter bir hegemon değildi. O, sevilen, sayılan, koruyucu, üretken, merhametli ve aynı zamanda büyümlü güçler taşıyan, toplumun atası bir tanrıçaydı.” Pervin Erbil, Kibele’den Pandoya’ya: Kadının Tarihsel Yenilgisi kitabından. Türk feminist yazarların ve çığırkanların Kuran’ın Tanrı’sı hakkında zerre bilgileri olmadığı her söyleyip yazdıklarından bellidir. Tarih ve toplum hakkında bütün bildikleri hümanist Batılıların önlerine attıklarından ibarettir.

Barışseverlik söylemi de benzer biçimde, insanın bedenselliğini ve saldırganlığını bir yaratım kusuru olarak görür ve onu düzeltmeye kalkar. “Şiddetsizlik” diye bir saçmalık türetir, barış-şiddet karşıtlığını Allah’ın adalet-haksızlık karşıtlığının önüne geçirirler. Aile kavramının veya doğrudan Allah’ın elçileri kavramının yok sayıldığı **ütopyalar** da benzer biçimde kusurlu yaratımı onarmaya çalışan düşlerdir. Ölümü ortadan kaldırmak veya insan zihnini bilgisayara aktarmak gibi bilim-kurgu senaryolarını üzerinde düşünmeye değer şeylermiş gibi ortaya atan **transhumanism** (öte-insancılık) düşüncesi ölümü bir arıza olarak görür. Zihinlerde Kusursuz Tanrı bilgisinin var olduğu yerde hiç kuşkusuz böyle ideolojiler taraftar bulamayacaktır. Ve fakat pek de modern olmayan bir davranış var ki bu modern aşırılıklarla aynı ortak paydada buluşuyor: **Oğlanların sünneti**. Müslümanlara Yahudilerden geçmiş. Yahudilere ise “bize de onların gibi bir tanrı yap” diyerek öykündükleri çoktanrıci İlkçağ toplumlarından geçmiş. Sözde tanrı erkeği kusurlu yaratmış, Yahudiler ve Müslümanlar da akıllarınca o kusuru düzeltiyorlar...

Modern düşüncüyü oluşturan temel çatışma olan **din-bilim çatışması** da bu kusurlu tanrı imgesiyle ilgilidir. Kitabımukaddes’te açıkça mantıksız davranan bir tanrı bilimsel düşüncenin ve sistemli bilginin oluşmasına izin vermeyecektir elbette. Bu yüzden bilimadamları ve Aydınlanmacı düşünürler çok kez Yunan mitolojisinde tanrılardan ateşi çalıp insanlığa armağan eden Promete’yle karşılaştırılmıştır. Bilim ve teknoloji sayesinde tanrının gücüne karşı koyulabileceği fikri de böylece türemiştir. Tanrının ahlak yasası ve fizik yasaları birbiriyle uyumlu ve tutarlı olmayınca, birbirinden bağımsız olarak var olunca bilimi kullanarak tanrıdan kaçmak gibi bir düşünce akıllara düşebiliyor. Kuran’da Nuh’un oğlu aslında tam olarak bunu yapıyor, ahlaklı olmak yerine bilim ve teknolojiye yatırım yaparak Allah’ın cezasından kurtulacağını sanıyor.²⁵ Burada yükseğe su gelmeyeceği bilgisi bilimsel bilgi, oraya çıkıp sağ kalabileceği tesisi inşa etmesini sağlayan da teknolojidir. Modern zamanlarda seküler kişilerce çekilen Noah (2014) filminde Kitabımukaddes tanrısıyla kavga eden insanlar görmemiz şaşırtıcı değildir.

Tanrı uzak olunca ve kendisi için bir şeyler isteyince insanları ona yaklaştıracak ve arabulucu rolü oynayacak bir **din adamı sınıfı** ortaya çıkarmak daha kolay oluyor. Din adamı sınıfı ortaya çıkınca işlerin din içi ve dindışı olarak bölünmesi belirginleşiyor. Din adamı sınıfı başka işlerle uğraşmayınca sıradan insanların sonucu çalışarak ve nedenselliği izleyerek aramaları ayrı, din adamlarının aynı sonucu “dua ederek” aramaları ayrı etkinlikler oluyor.

Benzer biçimde kısır **akıl-vahiy** karşılaştırmaları ve gelenekçi yayınlarda neredeyse bütünüyle kuramsal düzeyde yürütülen bunlardan hangisinin önce geleceği tartışması yanlış tanrı algısından beslenir. İkisini de Allah vermiştir ve bunlar farklı nimetlerdir. Bunların birini (akıl) sanki Allah’ın iradesinden bağımsız kullanılabiliyormuş gibi düşününce adı anılmasa bile Promete ortaya çıkıyor ve kendini akıllı sananlar vahiyle kavga etmeye başlıyorlar.

²⁵ “Beni sudan koruyacak bir dağa sığınacağım!” dedi. [Nuh] Dedi ki: “Bugün Allah’ın buyruğundan, onun merhamet ettiklerinden başka kurtulacak yoktur!” Ve aralarına dalga girince o da boğulanlar arasında kaldı. 11:43

Aslında yaşamı din içi ve dindışı olarak ikiye ayırmak da benzer bir hata. **Teokrasi** ve **sekülerlik** çatışmasında yanlış tanrı algısının izleri görülüyor. Muhammed'den sonraki politik çatışmaları okuduğumuzda dinle dünyayı çoktan ayırmaya başladıklarını, bu ikisinin birliğini anlamamış olduklarını görürüz. Nitekim kısa süre sonra iktidarı ele geçiren Emevi kralı Muaviye, camide *salât* etme işini başkasına bırakarak sekülerliğe doğru kesin bir adım atmıştır. Gerisi çorap söküğü gibi gelmiştir. Abbasi döneminde halife ile kralın ayrı kişilerdi. Selçuklu döneminde dinsel hukukla örfi hukuk ayrımı ortaya çıktı. Osmanlı'da İslam devletin dini değil yalnızca Müslüman milletin mahkemelerinin diniydi. Bu yüzden Osmanlı içtihat yapmadan ve İslami bir bilgi birikimi oluşturmada yüzyıllarını geçirmiştir. Kitaplıların baskısıyla baş edemeyip çok hukuklu sistemi uygulamıştır. Şeyhülislamlığı icat ederek durumu daha da ağırlaştırmıştır çünkü yalnızca dini (Allah'ı?) ilgilendirdiği düşünülen konular ona soruluyordu. Ardından Türkiye Cumhuriyeti'nin halifeliği çöpe atıp medreseyi ve tekkeleri kapatırken bunların yerine bir şey koy(a)maması, gereksinime yanıt veremeyecek kadar eskimiş olan İslam hukukunu tümünden çöpe atıp yerine "evrensel" sandığı Kitaplıların yasasını koyması, akıl-vahiy çatışmasının çözülemediği, dolayısıyla yaşamı din içi ve dindışı olarak ikiye ayırma hatasının giderilemediği bir tarihsel mirasın sonucudur. Laiklik dedikleri, uzak, insansı ve kusurlu bir tanrıya inanmayı gerektirir. Sekülerliğin yavruları olan **bireycilik** ve **özgürlükçülük** de din-dünya ayırımına dayanır.

Halife kavramına değineyim... 695 yılında basılmış sikkelerin ön yüzünde "Allah'tan başka tanrı yoktur Muhammed onun kulu ve elçisidir" Yazıyormuş. Arka yüzde "Müminlerin yöneticisi, Allah'ın halifesi" yazıyormuş. "Allah'ın halifesi" ifadesi Kuran'da geçmez. Kuran'da halife, Türkçesiyle artçı, insanın kendisinden öncekinden türetilmesinden söz edilirken kullanılır, gökteki/uzaktaki tanrının yeryüzündeki temsilcisi gibi bir anlamda değil. Öncesinde ilk Halife Ebu bekir kendine "resulün halifesi" yani "elçinin artçısı" demişti.²⁶ Gökteki tanrının yeryüzünde kendi suretinde bir temsilci ataması mitolojisi eski Mezopotamya, Mısır, Babil, Yunan ve bunları taklit eden Yahudi dinine aittir. Anayurdu İran olan Abbasi halifeleri de Mecusi Sasani şahlarının "hata yapmayan Tanrı'nın temsilcisi" sanını yeniden almışlar, Kuran'ın mesajını sıfırlamışlardır. Osmanlı'da bu san "Allah'ın yeryüzündeki gölgesi"ne kadar varacaktır. Dört Halife'den başlayarak halife adı verilenler gerçekte ne Peygamber'in artçısıdır ne de Allah'ın temsilcisi. Yedinci Yüzyıl'dan kalan sikkeler din-devlet ayrımının, dolayısıyla akıl-vahiy, din-bilim ayrımının yeni olmadığını, her yoz ahlak öğretisinde var olduğuna işaret ediyor. Halife sanını taşıyan ve taşımayan yöneticilerin var olması din işlerini birinin, dindışı işlerin ötekini yürüttüğü iddiasıdır. Bugün İslam birliğini "halifelik" adıyla talep edenler bu ayrımı ortadan kaldıramamış kişilerdir. Onların seküler muhalifleri de onlardan geri kalmıyorlar.

Halife sözcüğündeki yanlış bununla bitmiyor. Kuran'da geçmemesine rağmen ortaya atılmış olan "insan, Allah'ın yeryüzündeki halifesi olarak yaratıldı" ezberi, insanı Allah'ın

²⁶ Aslında bu da yanlıştır çünkü halife veya halef, Türkçesiyle artçı, birbirini izleyen denklemler için söylenir. Ebu Bekir Elçi'nin (resulün) veya Ulak'ın (nebinin) dengi değildir. Her ne kadar dinsel otoriteyle yönetsel otorite ayrımı olmasa da Ebu Bekir Ulak'ın ulaklık görevini değil, devlet başkanlığı görevini devralmıştır. Bu arada resul sözcüğünün geleneksel kullanımının yanlış olduğunu da görüyoruz. Muhammed öldükten sonra resul Kuran'dır. "Nebinin halifesi" daha doğru bir ad olurdu.

egemenliğini paylaşan bir özne durumuna yükseltiyor. Ayrıca Allah yeryüzünde bir temsilci atıyorsa bu, onun uzak olduğunu da ima edecektir.²⁷ Bu iddia, insanın hayvandan veya bakteriden evrilerek yaratılmış olması bilgisiyle uyumsuzdur. Böylece evrim karşıtı olur, tertemiz İslam'ı gözlemsel bilgiyle çatışan bir öğreti durumuna düşürür, “**din-bilim çatışması**” ateşini bir kez daha harlarsınız.

Bugün yaygın kabul gören anlamıyla **mucize** kavramı da uzak, insansı hatta kusurlu tanrı imgesinden kaynaklanır ve bu imgeyi sürdürür. Çünkü vesileleri, sebepleri, nedensellik örgüsünü izlemeksizin, nedenleri yaratan eylemlerde bulunmaksızın sonucu talep etmek aslında mucize talep etmektir. Bu ancak mantık yasalarının doğada gömülü olmadığı, yırtıklarla dolu bir göğün bulunduğu bir evrende olanaklı olabilir. Kendi belirlediği yasaları çiğneyen tanrı imgesi onu aynı zamanda kural tanımaz, kaprisli ve nazlı yapar. Bu da onun mutlak adaletinden kuşkuya düşürür. Deniz yarıldıysa bu fizik yasaları içinde gerçekleşmiş olmalıdır. Denizi bizim yaramamış oluşumuz bu adalete gölge düşürmemelidir. Denizin yarılması, Allah'ın yolunu izleyenlere verdiği kurtuluş sözünü gerçekleştirmiştir. Allah'ı adil yapan şey hakkı yenen iyilere verdiği bu taahhüttür. Kuralsız davranan bir tanrının Yahudileri nedensiz yere seçmesi veya derin kavrayışı hak etmek için gerekli çabayı göstermemiş olan bir meczuba gaibin bilgisini vermesi (tasavvufta keşif²⁸) inandırıcı olabiliyor. Bunlar da konumuzun **Siyonizm** ve **tasavvuf** bağlantıları oluyor. “Önce Filistin sonra da gezegen ister seve seve ister döve döve Yahudilerin olacaktır” derken adaletsiz ve kusurlu bir tanrıya dayanıyorlar. Bunun doğal sonucu bugün dünya politikasını ve ekonomik ilişkilerini kusurlu tanrı inancının belirliyor olmasıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin yöneticilerinin “İsrail Yahudilerin malıdır” demeleri veya her yıl “Yahudi soykırımını” resmi olarak anmaları, tasavvuf büyüklerinin öğretilerini okullarda ve üniversitelerde “İslam'ın bir yorumu”²⁹ olarak okutmaları ve Dinler Arası Diyalog'a malzeme yapmaları onların Allah'a kusur yakıştırmalarından başka bir şey değildir. Onlar Kuran'ın Allah'ına inanmıyorlar, Allah'ı *tesbih* etmiyorlar, onu arılamıyorlar.

Binlerce sayfalık Talmud, okuyup üfleyerek ölüyü diriltten, yoktan var eden, uçan kaçan kutsal kişilerin öyküleriyle doludur. Eski Ahit'le birlikte okununca **dua**, **mucize** ve **insansı tanrı** kavramlarının nasıl bir birliktelik oluşturduğu daha iyi anlaşılıyor. 15. Yüzyıl'da Praglı bir hahamın yazıya geçirdiği bir halk efsanesi olan Golem'de aynı örüntüyü görüyoruz. Haham Golem'i kilden heykel olarak yapıyor, sihirli dua

²⁷ *Halife* sözcüğünün gelenekçi İngilizce çevirilerde yardımcı, temsilci, vali anlamlarına gelen “*deputy*” veya “*vicegerent*” sözcükleriyle karşılanması böyle anlaşıldığının delilidir. Sözcüğün Kuran'daki kullanımında “Allah'ın yardımcısı” veya “temsilcisi” gibi bir anlamı olmasa gerek.

²⁸ Peygamberlere de bilginin hazır geldiği, dolayısıyla onların da “keşif” yaptığı yönünde bir itirazda bulunulabilir. Kuran'da anlatılan öykülerde peygamberlerin pek çok aşamadan geçerek olgunlaştıklarını ve özgür iradeleriyle iyiye (Allah'a) yöneldiklerini görüyoruz. Bence burada dikkat etmemiz gereken yine “nasıl” sorusunun yanıtı yani mekanizma değil, Allah'ın iyilerle birlikte olacağı güvencesidir. Musa'nın denizi nasıl yaradığı yanlış sorudur. Mekanizmayı bilmemiz istenseydi anlatılırdı. Bilmemiz gereken bu durumda kalmış olan müminlere kesinlikle yardım edileceğidir. Bu yardım hiçbir zaman tamamını keşfedemeyeceğimiz fizik yasalarının çiğnenmesini gerektirmez.

²⁹ Cemre Demirel'in Bir Başka Din: Tasavvuf kitabı olayın aslında nasıl da politik olduğunu ve küreselciliğe hizmet ettiğini gösteren çok değerli bir çalışmadır. Okumayan kalsın.

sözcüklerini okuyup üfleyince heykel diriliyor. Bu masalda Adem'in Tevrat'ta ve Talmud'daki yaratılış öyküsünden esinlenilmiştir. Kuran'a aykırıdır ama klasik tefsirlerin çoğunu Müslümanların yazdığını sananlar farkında değiller.³⁰ Kissanın Kuran'daki sürümünde "cansız kil heykele can üflenmesi" gibi anlaşılabilir bir ifade bulunmuyor. Dahası, insanın evrilerek yaratılmış olduğu düşüncesini destekleyecek bolca ayet var. Bu da konunun **evrim** dolayısıyla **din-bilim çatışması** bağlantısını oluşturuyor.

Bu yanlış tanrı algısının Yirminci Yüzyıl'da Mordecai Menahem Kaplan'ın Reform Yahudiliği'ni kurmasında payı olsa gerek. Reform mezhebinde Tevrat'ta ve Talmud'da bulunan ve Kuran'ın onayladığı temel ilkeler olan Tanrı ile anlaşma ve ölüm sonrası hesap yok. Deist veya ateist dogmaları benimsiyorlar. O zaman Yahudilikten geriye kalan tek şey Kuran'ın onaylamadığı bölüm, yani Yahudi üstünlükçülüğü ve ırkçılığı (kitapta buldukları gönüllerine uyan saçmalık) oluyor. Bakın, sürece dikkat edin: Önce yanlış tanrı imgesinde diretiyorlar. Eski Ahit'te adı geçen Yeşaya gibi elçileri dinlemiyorlar. İsa'yı dinlemiyorlar. Muhammed'i de dinlemiyorlar. Avrupa'da hümanizmin baskın din olmasına kadar oradan oraya sürülüp duruyorlar. Son kez İkinci Dünya Savaşı'nda Orta Avrupa'da yine büyük bir sürgüne uğruyorlar. Gerçi birbirlerine ve bize bunu "**soykırım**" diye yutturmaya çalışmaları da ayrı bir suçlarıdır. Sonra da düşledikleri bu gerçekdışı tanrı bir mucize gösterip, "gökyüzünden elini uzatıp" onları kurtarmadı diye teist Tanrı ilkesini bütünüyle terk ediyorlar. Haham Richard Rubenstein'in 1966'da yazdığı *After Auschwitz* kitabı tam bir ibret vesikasıdır. Sözde soykırım sırasında onca "**dua**"ya rağmen seçilmiş halkını kurtarmadı diye Yehova'ya küsüyor. "Ya benimsin ya toprağın" deyip tanrının öldüğünü söylüyor, **ateizmin** yolunu yapıyor. Bir başka Yahudi yazar Arthur Cohen'in *The Tremendum* kitabı da hemen hemen aynı şeyi söylüyor. Bu kitaplar ciddiye alınıyor, okunuyor, tartışılıyor. İşte bu Allah'ın adları konusunda yanlış tutum izleyenlere, onu arılamayanlara gözümüzün önünde verilen somut, apaçık, nedenselliği anlaşılabilen cezadır.

Mucizeden söz etmişken **kerametlerden** ve **dua** kavramından söz etmemek olmaz. Dua konusundaki açmaz bellidir: İsteddiği sonuç için çalışıp duran kulları varken Allah çalışmayıp da "dua" edene ayrıcalık tanır mı? Gelenekçi kaynakların her ikisinin de gerekli olduğunu öne sürerek verdikleri yanıt yanlıştır. İsteddiği sonuç için çalışanlara Allah'ın verdiğine hepimiz tanığız. Öyleyse duayı nereye koyacağız? Dua yararsız değil elbette. Ama onun yararı ağızla söylenen sonucun yaratılması değildir. Kimisi bu sonucu her nasılsa Allah'ın kendi yasalarını çiğneyerek yaratabildiğini düşünür. Geleneksel öğretilerde hep bu ima edilir. Oysa bu İslam'a özgü değildir. Tersine, pek çok kültürde görülen bir yanlış anlamadır. İşte bu yanlış anlama kuralsız davranan, adil olmayabilen, yasalarına istisnalar üretebilen bir tanrı algısını gerektirir. Hele formülleştirilen dualar, dua kitapları insansı bir tanrı iddiasıdır. Çünkü Allah'ın dileklerimiz bilmesi için söylememize bile gereksinimi yoktur. O haşa yalnızca belli sesli komutlarla

³⁰ On Dokuzuncu Yüzyıl'da yazılan çocuk masalları olan Pinokyo ve Kurabiye Adam'ın Golem'den esinlenerek yazılmış olması çok büyük olasılıktır. 2014 yapımı ve bütün karakterlerin oyuncak olduğu The Lego Movie'de ana karakter olan Emmet'in adı Golem'den gelir. Çünkü Golem öyküsünde kil canavarın alnında İbranice "gerçek" anlamına gelen "emet" yazılıdır. Ama filmin hiçbir yerinde dinsel gönderme bulunmuyor. Dünyadan habersiz Müslüman ana-babalar bunları "seküler" ürünler olarak çocuklarına yedirip duruyorlar.

çalıştırılabilen bir makine değildir. Ve o en çok konuşanı veya en çok ağlayanı kayıracak değildir.

Ahlak yasaları ve mantık yasaları birbirinden kopuk düşünülünce, bunlar adeta farklı evrenler gibi düşününce **ruh-beden ayırımından** söz etmek de olanaklı olabiliyor. Ruh gıdası, ruh ikizi, ruhuna değmek, ruhun şad olması gibi deyimler Kuran'da olmayan bu ayırımın düşüncemize nasıl köklüce yerleştiğini gösterir. Ve fakat bu yanılgıyı Kitaplılarla paylaşıyoruz çünkü bize de onların ve Mecusilerin bozuk kitaplarından bulaşmıştır. Bugün **modern tıp** ve özellikle **psikiyatri**, insanın ruh ve beden olarak iki ayrı bileşeni olduğu varsayımı üzerine kurulmuştur. Tıp ve psikiyatri kitapları böyle bir amentüyle başlamıyor çünkü bu sözü bile edilmeyecek kadar temel bir varsayımdır. Doktor “ben senin bedenini onarıyorum” der, “ruhunu onarmak için psikiyatra git”. Bu ayırım nedeniyle nelerin tedavisinden yoksun kaldığımıza burada girmeyeceğim. Zaten zamanla modern tıbbın ne büyük yanılgıların üzerine kurulduğu ortaya çıkacak. En basitinden örnek vermek gerekirse, anlamsız bir yaşam sürdüğü için mutsuz olan insanlara “depresyon hastası” olduklarını söyleyip hapla tedavi etmeye kalkmaları ve daha da kötüleştirmeleri ruh-beden ayırımının cezasıdır. Yine kendi geliştirdikleri tedavileri test ederken plasebo dedikleri sahteleriyle karşılaştırırken plasebonun da etkili olabildiğini görüp durdukları halde şifacılığı ve alternatif tıp adını verdikleri yöntemleri kategorik olarak şarlatanlık saymaları ruh-beden ayırımına inanmaları yüzündendir. Modern tıbbın Tanrı hakkındaki yanılgısı bundan ibaret değil. Doktorların **sünnet** derisi, bademcik, safra kesesi, apandis gibi organların gereksiz olduğunu öne sürmeleri kusurlu tanrıya inandıklarını gösterir. Aynı mantığı DNA'ya uyguluyor ve insanı kötü yaptığını düşündükleri genleri veya basitçe istemedikleri genleri ayıklayarak insanı (tanrıdan daha iyi) tasarlamaya, bugüne dek rastlantısal (!) yürüyen evrimi ellerine almaya çalışıyorlar. Yapay dölleme işleminde bu seçimleri uygulayarak sağlık hizmetiyle **öjeni** arasındaki sınırı her gün daha da bulandırıyorlar. Burada çapraz bir bağlantı yaparak **feminizme** dönmekte yarar var. Çünkü o da ruh-beden ayırımı varsayımına dayanır. Feminizm kadınları ve erkekleri yalnızca bedenlerinin farklı olduğu ama “içlerinin” aynı olduğu konusunda aldatır. Buna aldanınca bedensel farklar giderildiğinde erkeğin yapabildiği her şeyi kadının da yapabileceği fikri makul görünür. Topuklarını Yere Vurmasınlar yazımda bunun gerçektirliğini kısaca açıklamıştım. Bugün gazetede gördüğünüz “kadın CEO'lar” haberi ancak kusurlu tanrıya inanılan bir toplumda yapılabilir. #cesaretinyeter ile #tanrikusurludur arasında çok küçük bir fark vardır. İnsan bilincini bilgisayara yükleme ve ölümsüz olma düşü de ruh-beden ayırımı inancından doğar. **Öte-insancılar**, “bedenden bağımsız bir ruh varsa onu alıp bilgisayara koyalım” derler. Ruh-beden ayırımından doğan bir başka yanılgı ırkların ve ulusların eşitliğidir. Kültürel Marksist ve liberal söylemde ırkın “deri rengine” indirgenmesi **çokkültürcülük** gündemine hizmet eden bir aldatmacadır. Hem etnik farkın hem de ırk farkının karşılık geldiği bir tinsel fark vardır. Farklı kültürlerden gelen insanlar “kabuğu farklı içi aynı” yemişler değildirler.

İslamî sayılan yayınlarda bile gördüğümüz “**İbrahimî dinler**”, “semavi dinler”, “hak dinler”, “tek tanrılı dinler” ve hatta basitçe “**dinler**” kategorileri kusurlu tanrıyla Kusursuz Tanrı kavramları arasında bir ayırım yapmamanın sonucudur. Bir defa Tanrı'yı farklı farklı tanımladığımız ahlak sistemleriyle ne gibi bir ortak yönümüz olabilir? Kuran

onlara “tektanrıcılıkta birleşelim” çağrısı yapmamızı istiyor, doğru.³¹ Ama tektanrıcılıkta karar kılmak zaten Allah’ın adları konusunda yanlış bir tutum izlemekten vazgeçmeleri, yani artık ona yanlış yakıştırmalar yapmamaları anlamına gelecektir. Demek ki çoktanrıcılıktan vazgeçip tektanrıcılığa dönmeleri anlamına gelecektir. Yani Kuran “semavi dinlerde” veya “tek tanrılı dinlerde birleşin” demiyor kesinlikle. Öyle bir din sınıfı yok, hiç olmadı. Hatta “dinler” diye de bir varlık sınıfı yok. Gerçek var, bir de gerçektışının sayısız sürümü var. Dinler Arası Diyalog ancak kusurlu tanrı imgesine hoşgörü gösterebilenlerin, yani kendisi de uzak, insansı ve kusurlu tanrı anlayışına sahip olanların harcıdır. Muhammed’e sövülmesini engellemek isteyen Müslümanlar Kitaplıların ve hatta kendi içlerindeki bazı kişilerin her gün Allah’a sövdüklerinin farkında mı değiller? Herhalde değiller çünkü Allah’ın adını lekelemek için onun adını ağza almaya bile gerek olmadığını, bunun seküler söylemle ve eylemle de yapılabileceğini anlamamış görünüyorlar. Böyle olunca da **küreselleşmenin, Tek Dünya Devleti** projesinin, hatta uluslararası sözleşmelerin, **uluslararası hukuk** kavramının, Dünya Ticaret Örgütü gibi “dünyevi” örgütlerin basbayağı dinsel girişimler olduğunu fark edemiyorlar. Dolayısıyla Tağut’a direnç göstermiyorlar.

Küreselleşme kesinlikle dinsel bir gündemdir ve küreselci Kitaplılara bu motivasyonu veren şey Kitabımukaddes’in insansı, kusurlu ve haksızlık edici tanrısıdır. Yahudilerin yalnızca Filistin’i değil bütün yeryüzünü istemeleri olgusunun “anti-semitik” bir masal olmadığını anlamak için bazı şeyleri bilmek gerekiyor. Öncelikle baskın Tevrat ve Talmud yorumundaki iki anlamlılığı³² fark etmek gerekiyor ki “vaat edilmiş topraklar” dediğinde bir Yahudi politikacının aynı anda iki farklı şeyi kast edebildiği bilinsin (örtülü anlam ve yaptıkları dil oyunları hakkında bkz. 2:104 4:46³³). Sözgelimi komünist devrimi yapan kadronun hemen yarısının Yahudi oluşu (ör. Lenin, Troçki, Rosa Luxemburg) ve Avrupalı kapitalist Yahudi bankerlerden yardım almış olmaları, onların SSCB topraklarının vaat edilmiş ülke, komünizmin de mecazî Mesih Kral olduğuna inanmalarından başka bir şeyle açıklanamaz.³⁴ Nitekim Karl Marks’ın mesihçi, dindar bir Yahudi olduğu çokça yazılmıştır. Bu bilinmeyince başından beri komünizm düşmanı olan Hitler’in o dönem hemen hepsi solcu ve SSCB sempatzanı olan Yahudileri toplayıp sürmesinin altında salt ırkçı motivasyon olduğu sanılacaktır. Son yüzyıllarda Yahudi ulusunun belli bölgelere yoğunlaşan göç örüntüleri aslında onları vaat edilmiş ülkenin

³¹ De ki: “Ey kitap halkı! Hem sizin için hem de bizim için birbirinin tıpkısı olan ilkelere gelin: Allah’tan başkasına hizmet etmeyelim; hiçbir şeyi ona ortaklar koşmayalım; Allah’tan başka bir de ayrıca birbirimizi efendiler edinmeyelim!”... 3:64

³² <https://elestireldusun.wordpress.com/category/sozcukler/>

³³ İnceliği görmek için Arapça metni incelemeniz gerekebilir:

Ey inanca çağırılanlar! “Bizi davar gibi güt!” demeyin; “Bizimle ilgilen!” deyin ve kulak verin. Nankörlük edenler için acı bir ceza vardır. 2:104

Yahudilerden öyleleri vardır ki sözlerin anlamlarını saptırırlar. Dillerini eğip bükerek ve dine saldırarak “Duyduk ve karşı çıktık!” ve “Dinleyin ama kulak asmayın!” ve “Bizi davar gibi güt!” derler. Onlar “Duyduk ve boyun eğdik!” ve “Bizimle ilgilen!” deselerdi kendileri için kesinlikle daha iyi ve doğru olurdu. Fakat Allah, nankörlük ettikleri için onları lanetlemiştir. Artık çok azı dışında inanmazlar. 4:46

³⁴ <http://michaelsikkofield.blogspot.com/2014/08/komunizm-kzl-devrim-sovyetler-birligi.html>

neresi olduğu hakkındaki değişken fikirlerine işaret edebilir. Yahudi yazar Jacques Attali, *L'homme Nomade* (Göçebe Toplum) kitabında vaaz edilmiş ülkenin bütün dünya olduğunu açıkça söylüyor³⁵. Yahudilerin Filistin'i değil bütün dünyayı istediklerinin kanıtı, ele geçirdikleri basın-yayın ve eğitim kanallarıyla yaptıkları aşılama ile beyni pelteye dönmemiş olanlar için Eski Ahit'te yüzyıllardır göz önündeydi.³⁶ Metindeki ve metnin yorumundaki iki anlamlılık bugün Yahudilerin dillerine aynen yansımış durumdadır. Bir Yahudi "barış" dediğinde bu dinsel bir terimdir ve bunun örtülü anlamı Yahudi'yi vurmaya zorbalığa veya dünya devletine teslimdir. Ukrayna ve Suriye için yazıp çizdiklerini karşılaştırarak bunu görebilirsiniz. Yahudi (uşağı) basının "terör" sözcüğünü kullanma biçiminden görebilirsiniz. Nobel "barış" ödülünün kimlere gittiğine bakarak görebilirsiniz. Barış güvercini dinsel bir simge ama ellerindeki basın gücünü kullanarak evrenselmiş gibi gösterdiler. "Özgürlük" dediklerinde bunun örtülü anlamı Yahudilerin öbür ulusların tepesine çıkmaları özgürlüğüdür. "İnternette anti-semitizm" raporlarındaki yanlılıktan bellidir. "İnsanlığın geleceği için umut" dediklerinde yine aynı şekilde... "İnsanlık düşmanı" dediklerinde kast ettikleri Yahudi düşmanıdır çünkü baskın yoruma göre Tevrat'taki ve Talmud'daki "insan" sözcüğü Yahudi anlamına gelir. "Sevgi", "nefret", "eşitlik", "dinsel hoşgörü" aynı şekilde... Dünya devletine direnen saf yurtsever tepkileri bile "aşırı milliyetçilik" hatta "ırkçılık" tanımlamalarıyla nasıl baskıladıklarına dikkat edin. Din Nedir ve Eşkoşuculuk yazılarımda sözünü ettiğim, başta bir Yahudi³⁷ tarafından yazılan insan hakları bildirgesi olmak üzere modern ahlaktaki ikiyüzlülüğün temeli dinseldir ve Tevrat-Talmud yorumu kökenlidir. Bu bağlamda Kuran'ın bağlamından kopararak en çok kötüye kullanılan ayetlerden biri olan 49:13'e değinmek gerekir. Ayet "birbirinizi tanıyasınız diye sizi soylara, boylara ayırdık" der. Seküler-liberal aşılamanın etkisiyle beyni pelteye dönmüş olan yorumcular ise bu ayetin ayrımcılığı yasakladığı yorumunu yaparak tanıyacak hiçbir boy, ulus ve geleneksel kültür kalmasın diye herkesin birbirine karışıp melez ve soysuz bir tek dünya ırkının oluşması planına gönüllü hizmetçilik ederler. Yani ayetin söylediğinin tam tersi sonuca ulaşırlar!³⁸ İşte bu küreselleşmenin ve Tek Dünya Devleti'nin propagandasıdır. Bir yandan insanları toplu olarak göçe zorlayan çatışmaları kasıtlı olarak kışkırtırlar, öbür yandan Yahudi-küreselci lobiler hükümetlere kapıları açmalarını söylerler. Kendileri dışında herkes birbirine karışsın, etnik, tarihsel ve dinsel bağlılık duyguları yok olsun isterler. İsrail'in Yahudi olmayan göçmen almasını isteyince "anti-semit" olduğumuza,

³⁵ <https://archive.org/details/lhommnomade0000atta/page/34/mode/2up>

³⁶ Film incelemesi: Morgan Freeman'la İncanın Öyküsü yazımda ikinci bölümü okuyup Eski Ahit'te şu bölümleri inceleyiniz:

Çıkış 1/8; Yasanın Tekrarı 28/12-13; Yeşu 2/9-14, 17/13, 24/13; Hakimler 1/28-36, 7/22, 8/21-26; 1.Samuel 14/20; 2.Samuel 11, 12/31; 1.Krallar 8, 9; 1.Tarihler 20, 22; 2.Tarihler 2/17-18, 8/8-10, 20, 36/13; Ezra 7; Nehemya 6/5-8, 13/19-21; Ester 2, 8, 9,10 (veya bütün Ester kitabı); Mezmur 2/8-12, 18/43-50, 72/9-11, 102/15, 105/44, 137/8-9, 141; Yeşaya 2/2-4, 11/1-10, 14, 16/11-12, 18/7, 41, 45, 49/22-26, 54/3(Suriye savaşı), 60, 61/5-6 (Yeşaya kitabında "ülke", "uluslar" vb. kavramlar bütün dünya olarak yorumlanıyor); Mika 4/1-3, 5; Zekeriya 8/22-23, 9, 12/2-6.

³⁷ Dünya Yahudi Birliği'nin genel sekreteridir. https://en.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A9_Cassin

³⁸ Bu vesileyle Kuran'ın bir bütün olarak okunmamız ve bakış açımızı sürekli genişleterek en geniş ufka erişmeye çalışmamız gereğini anımsayalım. Değilse Bektaşî fıkrası gibi yorumları önümüze koyar, her zokayı yuttururlar.

kendi ülkemizin kendimize ait kalmasını istediğimizde “yabancı düşmanı” ve “ırkçı” olduğumuza inanmamızı isterler. Aynı davranış bizim için beyaz, onlar için siyah oluyor! Suriyeliler ve Ukraynalılar geldi diye kiraların yükselmesine hayıflanıyorsanız ve bunu hükümetin beceriksizliği sanıyorsanız büyük resmi kaçırıyorsunuz demektir. Yine ayette kadından ve erkekten ayrı ayrı söz edilmesi rastlantı değildir. Kadının ve erkeğin başka olduğuna işaretler. Erkeğin erkekliğini (erk’ini) yok etmeyi amaçlayan **feminizmin** de öncelikle Yahudilerden türemesi tarihsel olarak sabit bir olgudur ve aynı hedefe yöneliktir. Çünkü ayette anılan “şube”leri, “kabile”leri ayakta tutan erkektir. Erkeği yok ettiğinizde şubeleri ve kabileleri de yok ettiniz, küresel, soysuz, başsız, belleksiz; Yahudi efendilere seve seve uşaklık edecek bir sığır sürüsü yarattınız demektir.³⁹ “Göçmenlere yardım” adı altında fitne ve fesat kovalayan sivil toplum örgütlerinin kadınla, üstelik çoğu bekar ve feminist kadınla dolu olmasına ve bunların çoğunun Yahudi George Soros’tan destekli olmasına dikkat edin. Yahudilere böyle davranmalarını kim buyuruyor? Elbette bunlara bütün dünyayı vaat eden Bozuk Eski Ahit’in insansı, kusurlu ve haksızlık edici tanrısı buyuruyor. Samiri’nin elinde bulunan basın, üniversitenin, sivil toplumun ve sosyal-medyanın çevremizde sahte bir algı küresi oluşturduğunu ne kadar söylersek söyleyelim, çoğunluğu izlemekte diretenler hiç farkında olmasalar da Allah’a gerçekdışı yakıştırmalarda bulunmuş oluyorlar. Çünkü kimin öğüdünü dinliyorsan onun tanrısına uyuyorsun demektir. Ve cezasını şimdi ve burada çekmeye başlarsın.

Masonların “Evrenin Ulu Mimarı” adlandırmalarında evreni yapıp kendi haline bırakmış bir tanrı iması vardır. Yahudilerin **Kabala** öğretisinde yeryüzünün onarımından (Tikkun Olam) söz edilirken yine aynı tanrı ima edilir. Eksik ve kusurlu yapmış, bütünlemeyi insana bırakmıştır. Bir iddiaya göre bir dolar banknotunun üzerinde gördüğünüz en üst sıra taşı döşenmemiş piramit bunu simgeler. En son taşı **Mesih** Kral koyacaktır. Bunlar yozlaşmış kültürlerin etkisiyle yazılmış olan Kitabımukaddes’te anlatılan uzak tanrıya inanmanın sonuçlarıdır. Mesih veya mehdinin yeryüzüne inmesi, Hindu inancında tanrının avatarında yeryüzüne inmesi anlatısına çok benziyor. Yeryüzüne inen tanrı ancak normalde yeryüzünde olmayan, uzak bir tanrı olabilir. Tanrı veya mehdi indikten sonra bin yıl saadet çağı yaşanacak olması yeryüzünün normalde kusurlu olduğu anlamına gelir.

³⁹ 4:34’teki “kavvam” sözcüğüne sanki hizmetçi anlamına geliyormuş gibi muamele eden feminist yorumcuların bu gerçeğin ayırdına varıp bu kötülük programına direnmeleri beklenmez doğal olarak:

Erkekler kadınların üzerine, bir bölümünü diğerlerine Allah’ın kayırmış olması ve mallarından harcamış olmaları nedeniyle ayakta tutuculardır [kavvam]. Erdemli kadınlar saygılı ve Allah’ın koruduğu gizliliği gözetenlerdir... 4:34 (düzeltilmiş çeviri)

Toplumsal dinini yönlendirenin öncelikle erk sahipleri (*rica*ller) olduğunun kanıtlarından biri Müslüman kadının Gayrimüslimle evlenmesinin yasak olup Müslüman erkeğin Gayrimüslim kadınla evlenmesinin serbest olmasıdır:

Bugün, temiz olan şeyler size helal yapılmıştır. Kitap verilenlerin yemeği size helaldir; sizin yemeğiniz de onlara helaldir. İnananlar arasındaki sağıtörel kadınlarla ve sizden önce kitap verilenler arasından sağıtörel kadınlarla evlenmeniz; ödencelerini vermek, zina etmemek ve gizlice dost edinmemek koşuluyla helaldir. Kim inançlı olmayı kabul etmezse, yaptığı her şey boşa gidecek; sonsuz yaşamda da yitime uğramış olacaktır. 5:5

Küçük bir yan konu olarak **kumar** ve **şans oyunlarından** da söz edeyim. Eski Yunan ve Roma'da ve eski Ortadoğu kültürlerinde kura ve çekiliş, tanrının iradesini öğrenmenin bir yolu sayılmış. Çünkü bu çoktanrıcı toplumların düşledikleri tanrı kuralsız davranır. Kuralsız davranan bir tanrının yarattığı evreni kurallar değil, bu tanrının anlık hevesi yönetiyor olmalıdır. Böyle bir evrende mantık ve nedensellik yasalarının doğaya içkin olduğundan söz edilemez. Yazı geldiyse tanrının keyfi o an öyle istediği içindir. Tura geldiyse yine nedensiz olarak öyle istediği için. İşte bu evrende kumar ve şans oyunu caiz olabilir çünkü yaptığınız şey yalnızca tanrının muradını aramak olur. Bugün Türkiye'de kumar ve çekiliş devlet dini olmuş durumda. Piyango hükümet eliyle teşvik edilir. Öğrenci yerleştirmeleri, kamu çalışanı yerleştirmeleri, toplu konut teslimi gibi işlerin çekilişle yürütülmesi yasalara, yönetmeliklere yazılmış ve alışkanlık olmuştur. Demek ki Türklerin inandığı tanrı kuralsız ve tutarsız davranıyor. Böyle davranan bir tanrının Yahudileri nedensiz olarak seçmesi ve bu **seçilmişliği** kıyamete dek koruması makul olabilir. Kuran ise Allah'ın kendini kurallarla sınırladığını haber veriyor.⁴⁰ Bu yüzden şans oyunu gerçekdışı ve yasaktır. Yahudilerin seçilmişlikleri de İsa'yla birlikte sona ermiştir çünkü nedensiz değildi ve koşulluydu.⁴¹ Modern zamanlarda "bilimin ışığında" kuralsız evren imgesinin yok olduğunu düşünmek hata olur. Bilimin tam da bağrında, pozitivist ve doğalcı olarak kurgulanmış olan **Evrin** Kuramı'nda "rastlantısal mutasyon" adıyla yaşıyor. Kuramın doğal seçim kısmında sorun yok. Ama seçilecek varyasyonların ortaya çıkışını yazı-tura benzeri bir kaosa bağlayarak tam da pagan Romalıların ve Cahiliye Araplarının yaptıklarını yapıyorlar. Erişemedikleri bilgiye, hesaplayamadıkları değişkenlere "rastlantı" adını vererek nedensellik kumaşında gedikler, delikler, yırtıklar olabileceğini öne sürüyorlar. Nedensellik örgüsünde boşluklar bulunan ve tanrının tutarlı olmadığı bir evrende ahlakın yere ve zamana göre **göreliliği** de mümkün olabilir. Bu da konumuzun **ilerleme** dogmasıyla olan bağlantısını oluşturuyor. İlerlemeye göre eskiden günah olan işler artık günah değil. Ahlak,

⁴⁰ Gerçek onların isteklerine uysaydı, gökler, yeryüzü ve içindekiler yıkılır giderdi... 23:71

...inananlara yardım etmek, üzerimizde bir yükümlülüktür. 30:47

...Efendiniz, rahmeti kendi üzerine yazmıştır... 6:54

O, öyle Allah'tır ki, ondan başka tanrı yoktur. Egemendir; Kutsaldır; Barış ve Esenliktir; Güvenilendir; Koruyandır; Üstündür; Düzeltip İyileştirendir; Uludur. Allah, onların ortaklar koştuklarından ayırıktır! 59:23

⁴¹ Seçilmelerinin gerekçesi ve koşulu:

Önemsiz görülen o güçsüz toplumu, toprağını ongun yaptığımız ülkenin doğusuna ve batısına kalıç yaptık. Efendinin İsrailoğullarına verdiği güzel söz dirençli olmalarının karşılığı olarak gerçekleşti. Firavun ve toplumunun özenle yaparak yükselttiklerini de yerle bir ettik. 7:137

"İbraniler" değil "inananlar" dediğine dikkat edin:

Sonunda bizim katımızdan gerçekte onlara geldiğinde şöyle dediler: "Onunla birlikte inananların oğullarını öldürün, kadınlarını da sağ bırakın!" Oysa nankörlük edenlerin tasarladıkları boşunadır. 40:25

"Seçilmiş halkım" değil, "İbraniler" değil "kullarım" dediğine dikkat edin:

"Allah'ın kullarını benimle gönderin! Aslında, ben sizin için güvenilir bir elçiyim!" 44:18

"Madem öyle, kullarımı geceleyin yola çıkar; kesinlikle peşinize düşecekler!" 44:23

coğrafyaya ve kültüre göre de değiştiği için **çokkültürcülüğe** de kapımız açılıyor. Kökten farklı ahlaka sahip toplulukların birbirlerini doğramadan bir arada yaşayabilmeleri için de **sekülerliği** icat etmek zorunda kalıyoruz.

Belki en can alıcı bağlantıları hadis ve Sünnet meselesini anladığımızda yaparız. Altı **hadis** kitabının (Kütübü Sitte) İran'da toplanıp yazıldığı kuşak (8-9. Yy) Kuran'ı izleme ilkesinin değil, artık Peygamber Sünneti olarak bilinen geçmişin de unutulduğu veya hükümet tarafından unutturulduğu kuşaktır. Her şeyden önce Muhammed'in örnekliğinin tek seçenek olduğu düşüncesi, uzak tanrı algısıyla dolaylı olarak ilgilidir. Çünkü bu öğreti Muhammed'in hatasız olduğu varsayımına dayanır. Bu ise onun bilgeliğinin sınırsız olmasını gerektirir. Bu, onu melek yapar. Çünkü melek mutlak Tanrısal irade demektir. Oysa Peygamber'in bilgeliği ve uygulaması mutlak değil, görelî ve arızîdir. Peygamber'in uygulamasını her koşulda geçerli mutlak doğru saymak, Tevrat'ta sözü edilen yol gösteren bulutu aramaya benziyor. Peygamber sünnetini arayanların durumu, Allah'ın kitapta "şu yolu izleyin" dedikten sonra bir de bulutla o yolu göstermesini bekleyenlerin durumu gibidir. Oysa böyle bir bulut beklemek sınanmayı istememek demektir ve Kuran'ın gerçeğine aykırıdır (5:24⁴²). Sınanan insana yol göstermek üzere Allah yakındır (8:24, 50:16⁴³). İzlemek için bulut bekleyen insan Allah'ı uzak sayarak, "müdahale eden" bir tanrı tasavvuru oluşturarak hata eder. Bu, hadis kültürünün uzak tanrı algısıyla birinci bağlantısıdır. İkinci bağlantı ise hadislerde metin incelemesi yapıp **İsrailiyyat** denen Yahudi kültürünün imzasını gördüğümüzde ortaya çıkar. Miraç hadisinde Muhammed, Musa'dan akıl alır. Hadiste Musa rütbe olarak İbrahim'in ve İsa'nın da üstündedir. Kiblenin değişmesi hadisine göre Muhammed "namaz kılariken" önce Kudüs'e dönmüştür. Bu aslında "Muhammed'e bir Yahudi öğretiyor" iddiasının (16:103⁴⁴) ve dolayısıyla Kuran'ın "eskilerin masalları/mitolojisi" olduğu iddiasının (6:25, 8:31, 16:24, 23:83, 27:68, 46:17, 68:15, 83:13⁴⁵) onayından

⁴² "Ey Musa!" dediler; "Onlar orada oldukça oraya asla girmeyiz. Şimdi sen ve Efendin; ikiniz gidip savaşın. Biz burada kalacağız!" 5:24

⁴³ ...Ve kesinlikle iyi bilin ki, Allah, kişi ile yüreğinin arasına girer... 8:24

...Biz ona şah damarından daha yakınız. 50:16

⁴⁴ Ve gerçek şu ki, "Ona bir insan öğretiyor!" dediklerini biliyoruz. İlişkilendirdikleri kişinin dili zor anlaşılır. Oysa bu, çok kolay anlaşılacak apaçık bir dildir. 16:103

⁴⁵ Onların arasında seni dinleyenler de vardır. Ama onu anlamamaları için yüreklerine örtü ve kulaklarına ağırlık koyduk. Her türlü mucizeyi [ayeti] görseler de ona inanmazlar. Öyle ki, seninle tartışmak için geldiklerinde nankörlük edenler şöyle derler: "Öncekilerin söylencelerinden başka bir şey değil bu!" 6:25

Üstelik ayetlerimiz onlara okunduğunda şöyle dediler: "Tamam, duyduk; eğer istesek bunun tıpkısını kesinlikle biz de söyleriz. Öncekilerin söylencelerinden başka bir şey değil bu!" 8:31

"Efendiniz ne indirmiştir?" denildiğinde şöyle dediler: "Öncekilerin söylenceleri!" 16:24

"Gerçek şu ki, bize sözü verilen daha önce atalarımıza da söylenmişti. Öncekilerin söylencelerinden başka bir şey değil bu!" 23:83, 27:68

Oysa o, anne-babasına şöyle dedi: "Öf size! Daha önce nice kuşaklar gelip geçmişken yeniden yaratılışı öne sürerek bana gözdağı mı veriyorsunuz?" Ve onlar Allah'a sığınarak; "Yazıklar olsun sana! Allah'ın sözünü

başka bir şey değildir. Bu gibi hadisler Muhammed'i Yahudiliğin bir sürümünü türetmeye çalışan bir yenilikçi durumuna düşürür. Kiblenin daha sonra sözde Kudüs'ten Mekke'ye çevrilmesi Muhammed'in Mekke'ye "savaş açmasıyla" eşzamanlı olması İslam düşmanlarının elinde sözde kötü niyetin ve takiyenin varlığını kanıtlamaları için bir başka koz oluyor.⁴⁶ Öyle ki 2:136-150 ayetleri sanki Muhammed'in düş kırıklığının ve hıncının belirtisi oluyor. Böylece Muhammed hem Medineli Yahudilere hem Mekkelilere komplo kuran bir tilki politikacı yapılviriyor. Nitekim daha Ali'nin zamanında başarılan çoktanrıci darbe, Müslüman toplumun Hristiyanların gözünde ilk zamanlarda aykırı bir Yahudi mezhep olarak tanınmasına yardım etmiş olmalıdır.⁴⁷ Kubbetüssahra'nın yapılışını Süleyman Tapınağının yeniden inşası olarak gören ve buna dayanarak Muhammed ve izleyicilerinin Yahudi olduklarını öne süren Süryanilerden de söz ediliyor. Irak'ta Muhammed'in ölümünden elli yıl sonra Iraklı bir keşiş onun Araplara Yahudi yasasını benimsettiğini yazmış.⁴⁸ Muhammed Peygamber'in çağdaşları olan Hristiyanlar Araplara "Haceroğulları" ve "İsmailoğulları" diyorlarmış.⁴⁹ Bugün Müslümanların hâlâ Hacer'den ve İsmail soyundan söz etmeleri Arapların ve öbür

verdiğinin gerçek olduğuna kesinlikle inanmalısın!" Bunun üzerine şöyle dedi: "Öncekilerin söylencelerinden başka bir şey değil bu!" 46:17

Ayetlerimiz ona okunduğu zaman şöyle dedi: "Öncekilerin söylenceleri!" 68:15, 83:13

⁴⁶ Örnek: "The [Battle of Badr] is celebrated in the Quran, with God reminding the Muslims that He was behind their victory. Curiously, this animosity with the Meccans roughly coincides with a change in the prescribed prayer direction, one that put Mecca, not Jerusalem, at the center of the Muslim world. At the same time, verses are revealed that incorporate certain pre-Islamic practices, such as the pilgrimage to Mecca, into Islamic worship. In these ways, Islam was further differentiated from the practices of Jews and Christians." Jonathan E. Brockopp, *The Cambridge Companion to Muhammad*, Cambridge University Press, 2010, s.9.

Dahası var. İbn Hazm, Allah'ın nedensiz yere istekte, adeta talepte bulunabileceği yorumu yaparken bu uydurma öyküyü dayanak yapıyor:

"Önceleri namazda yüzün Kudüse (mescidi Aksâya) çevrilmesi 'iyi bir hareket ve doğru bir inanç' idi, fakat Allah aynı hareketi daha sonra çirkin ve küfür olarak isimlendirdi. İbn Hazm'a göre bundan şu netice çıkar ki, dünyada mutlak olarak güzel olan veya çirkin olan bir şey yoktur. Fakat Allah'ın güzel olarak isimlendirdiği güzeldir, çirkin olarak isimlendirdiği de çirkindir. Allah'ın yarattığının hepsi güzeldir, Allah kendisi böyle isimlendiriyor, Allah'ın insanda yarattığı fiillerin değeri, münhasıran Allah'ın müstakil arzusuna göre vasıflandırılır." İbn Hazm, *Kitabul Milel ven Nihal* (Leg. Warner Leiden yazmaları 480), 196a (3/66)'dan aktaran Ignaz Goldziher, *Zahiriler: Sistem ve Tarihleri*, çev. Cihad Tunç, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1982, s.129.

⁴⁷ Chase F. Robinson, *Empire and Elites after the Muslim Conquest*, Cambridge Uni., 2000, s.100.

⁴⁸ Averil Cameron, "The Eastern Provinces in the Seventh Century A.D.: Hellenism and the Emergence of Islam," *Hellenismos: Quelques Jalons pour une Histoire de l'Identité Grecque*, ed. S. Said (Leiden: Brill, 1991), 287–313, esp. 294–5; G. J. Reinink, "The Beginnings of Syriac Apologetic Literature in Response to Islam," *Oriens Christianus* 77 (1993), 165–87, esp. 166–7; S. P. Brock, "Syriac Views of Emergent Islam," in *Studies on the First Century of Islamic Society*, ed. G. H. A. Juynboll (Carbondale and Edwardsville: Southern Illinois University Press, 1982), 11–12. Aktaran Jonathan Porter Berkey, *The formation of Islam: religion and society in the Near East 600–1800*, Cambridge University Press, 2003, s.74.

⁴⁹ S. P. Brock, "Syriac Views of Emergent Islam," in *Studies on the First Century of Islamic Society*, ed. G. H. A. Juynboll (Carbondale and Edwardsville: Southern Illinois University Press, 1982), 9. Aktaran Jonathan P. Berkey, *The Formation of Islam Religion and Society in the Near East, 600–1800*, Cambridge Uni., 2003, s.65.

Müslümanların Kuran'ın öğretisini ne derece dışladıklarını gösteriyor. Hadislerde yer alan ve Kuran'a doğrultulamayan bir başka İsrailiyyat parçası, ilk **kiblenin** Kudüs olduğu iddiasıdır. 1906 Yahudi Ansiklopedisi bu durumu Muhammed'in Yahudi tapınma biçimlerini izlediği savına kanıt yapıyor.⁵⁰ Sigmund Freud'dan Guy Debord'a kadar bitip tükenmek bilmeyen bir seküler düşünürler ordusu "Yahudiliğin orijinal tektanrıci din olduğu" ve öbür ikisinin onun türevleri olduğu iddiasını yinelerken bu kible ve namaz meselesinden güç alıyor. Müslümanların kutsal saydıkları ve sözde ilk kible sandıkları Süleyman Tapınağı'nın yıkıntısı yanına yaptıkları Kubbetüssahra duvarlarına Hristiyanlara yönelik 112:1-4, 4:171 ve 17:111'i yazmış olmaları ama Yahudilere yönelik hiçbir ayeti yazmamış olmaları ilginçtir.⁵¹ Bugün Arapları "İsmail'in soyu" sayan, İbrahim'e Hacer adında bir metres yakıştıran Müslüman veya değil, Arap veya değil her kim varsa Yahudi efsanelerini sürdürüyor; Kuran'ı onaylamıyor.⁵² Bunu yaparken "*hadisişerif*" ve "*hadisikudsi*" denen ve yoz öğretilerin uzak, insansı ve kusurlu tanrı inancının izleriyle tıka basa dolu olan, bir çoğu da haham uydurması olan masallara dayanıyor. *Dua, salât, zikir, zekat* gibi Kuran'da geçen ve öğretinin tam ortasında yer alan pek çok sözcüğün hadislerde gerçek anlamlarında değil yoz Kitaplı kültüründeki anlamlarında kullanıldığını görürüz. İşte bunları ayırımsayamayınca ve sonuçta İslam'ı Yahudiliğin bir sürümü veya güncellemesiymiş gibi anlayınca, aradaki radikal farkı siyah-beyaz netliğiyle ortaya koymayınca "**İbrahimi dinler**" benzeri gerçekdışı kategorilerle düşünmeye kapı aralanıyor. **Diyalog**'un da kapısı aralanıyor, **küreselleşmenin** de. Sonuçta karışmış kafalarda "hepimiz aynıyız" veya "benzer şeylere inanıyoruz" gibi saçma ortak paydalar oluşuyor.⁵³

Bu son paragraftaki mesele doğal olarak **salât** konusunu anlamamıza ve anlatmamıza da büyük bir engel oluşturuyor. Çünkü **namaz** paradigmasının Muhammed'den hemen sonra öğretiyi bozmaya çalışanların çoğunluk fikrini ele geçirmelerinin bir sonucu olduğunu göremiyorlar. *Salât* hakkındaki yanlış, Allah'ın ve dinin ne olduğu konusundaki büyük yanlışla karşılaştırıldığında onun sonuçlarından biri olarak görece önemsiz kalıyor. Gelenekçi Müslümanlar bugün çok temel düzeyde yanlış varsayımlara sahip oldukları için "Muhammed Yahudilerin namazını taklit etmiş" diyenlerin böyle

⁵⁰ Adoration md. <https://jewishencyclopedia.com/articles/6588-genuflexion#anchor8> Muhammed'in bunu Yahudileri aldatmak için yaptığı ama Yahudilerin yutmadıkları imasına dikkat edin.

⁵¹ https://web.archive.org/web/20210309204508/https://www.islamic-awareness.org/history/islam/dome_of_the_rock/estwitness

⁵² İbrahim'e cariyeye efendiliği ve türlü ahlaksızlıklar yakıştıran Kuran değil Tevrat'tır. Kuran'ın bu konuda söylediklerinden birkaçı:

Aslında İbrahim hoşgörülü, duygulu ve içtenlikle yönelen birisidi. 11:7

...Allah, İbrahim'i dost edinmiştir. 4:125

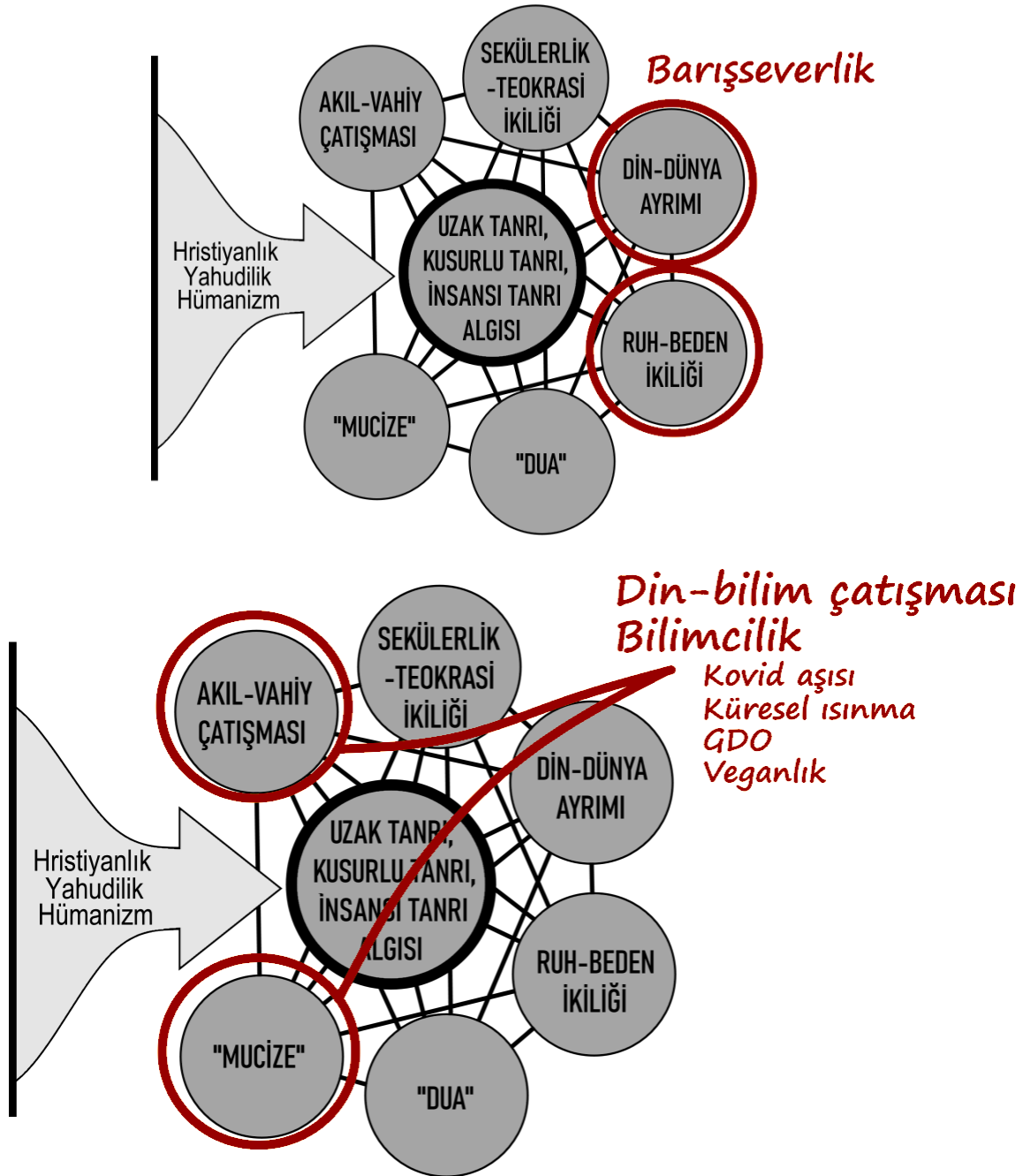
İbrahim ne Yahudi ne de Nasrani değildi... 3:67

⁵³ Hadislere teslim olmanın toplumu içine soktuğu açmazı gösteren kısacık bir örnek:

<https://www.haksozhaber.net/tefsirde-ve-rivayetlerde-israiliyyat-36772h.htm> Arşiv: <https://archive.is/XWwNO>

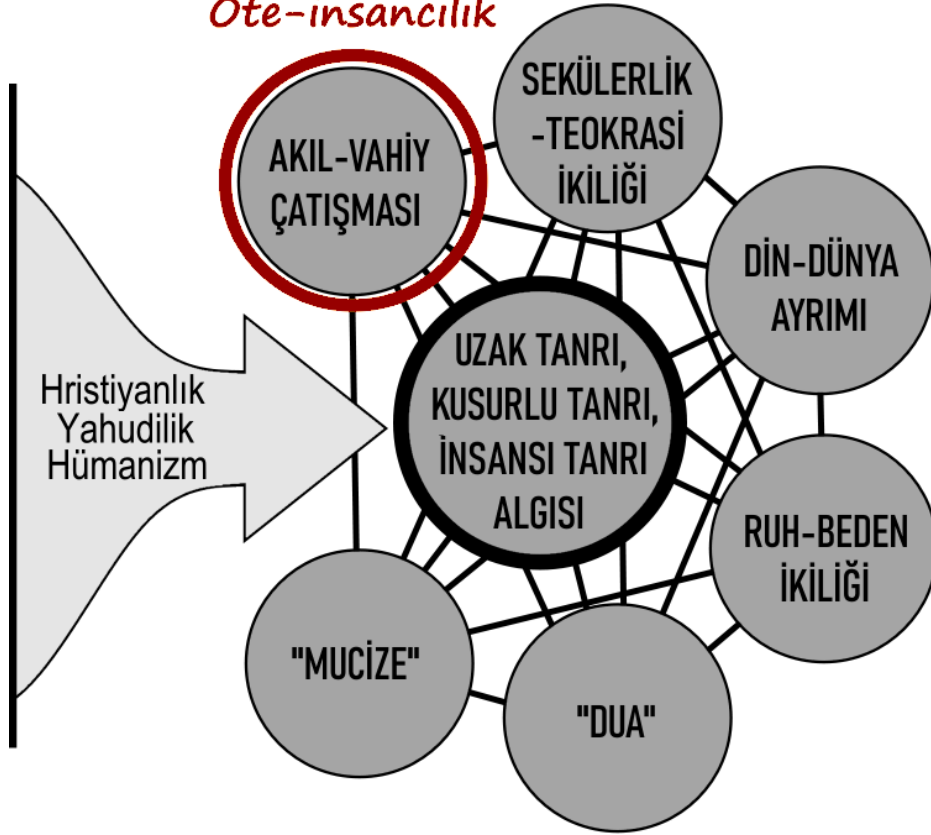
Adam İsrailiyyat'ın güncel zararlarının, yani modernizmin dogmalarına kapı açığının farkında. Ama hadis kavramının kendisinin İsrailiyyat olduğu gerçeğiyle yüzleşemediği için nasıl bir çelişkide olduğunu fark edemiyor.

deme nedenlerinin gelenekçi Müslümanların Kuran'da olmayan anlamı ve biçimi *salâta* yüklemeleri olduğunu anlayamıyorlar. Namaz için yapılan on tanımdan beşi "Allah'la bağlantı kurmaktan", "onun huzuruna çıkmaktan" söz ediyor. Allah'ın sıfır uzaklıkta olduğunu bilen kişi onunla bağlantı kurmaya veya onun yanına çıkmaya çalışmaz. Allah'ın tutarlı olduğunu, yasasının her yerde ve zamanda geçerli olduğunu bilen kişi namazın bir yararının olması gerektiğini de bilir. Allah bir şeyi buyuruyorsa ancak o şey iyi olduğu içindir, kendisi için bir şey istediği için değil. "Dinin direği" diyecek kadar önemli saydıkları namazda bu nitelikleri aramamaları onların tanrı algısında bir sıkıntı olduğunu veya hiç değilse zihinlerinde bir bilişsel uyumsuzluk olduğunu belli ediyor.⁵⁴

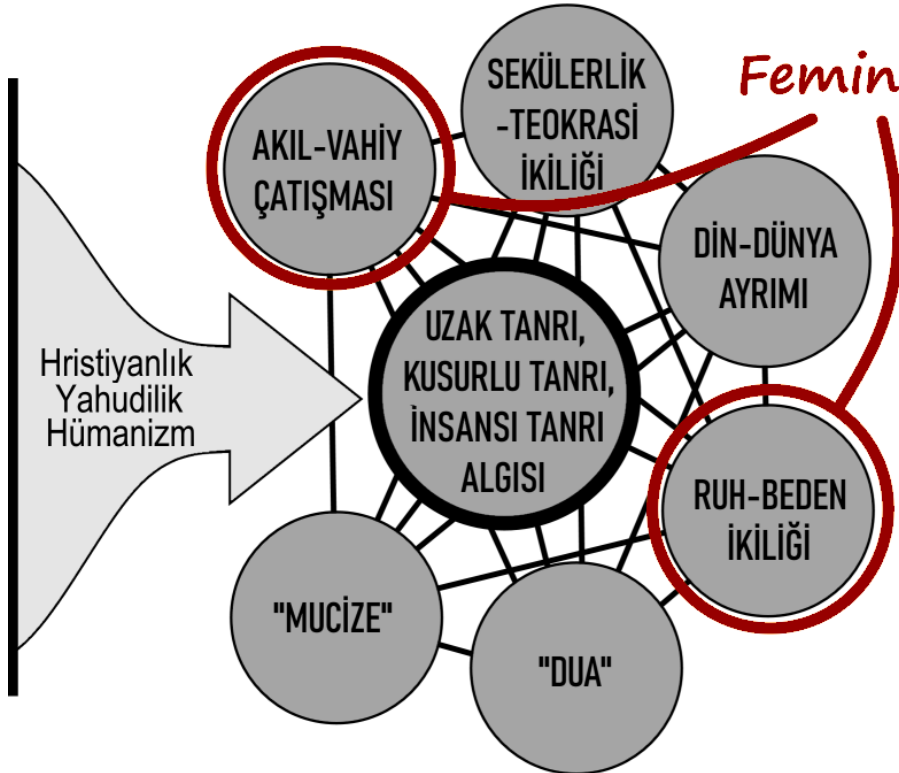

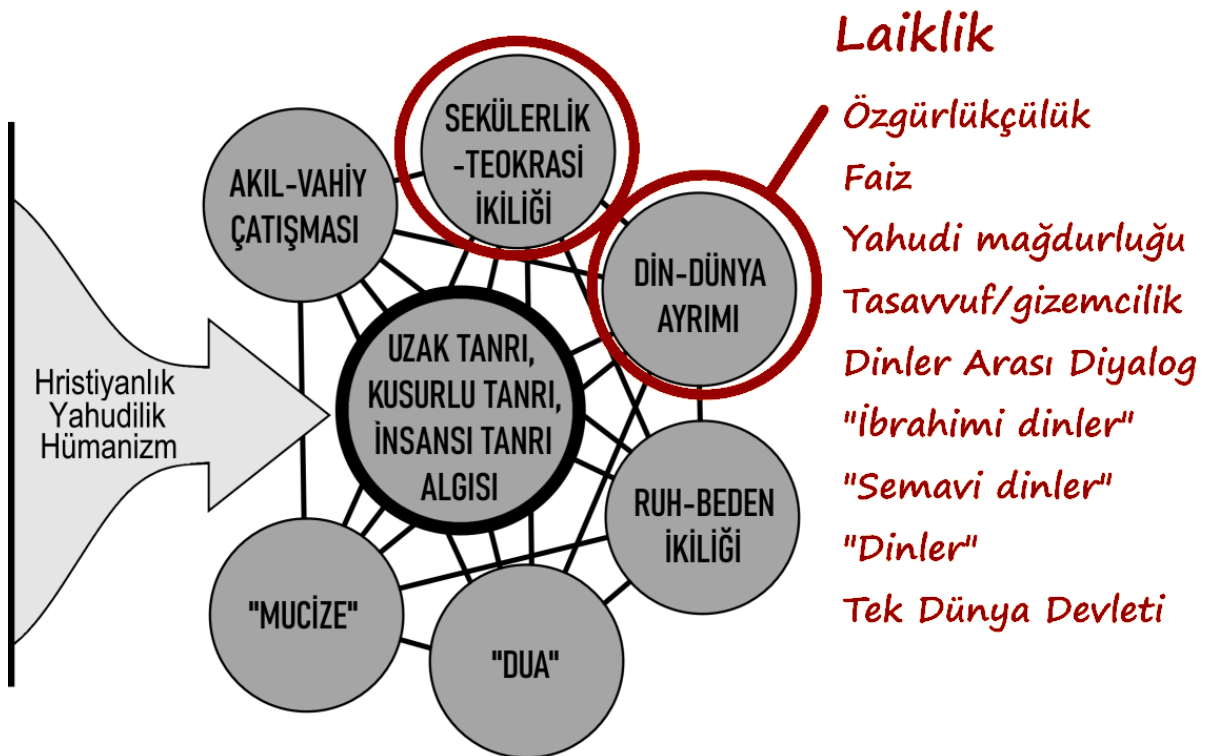
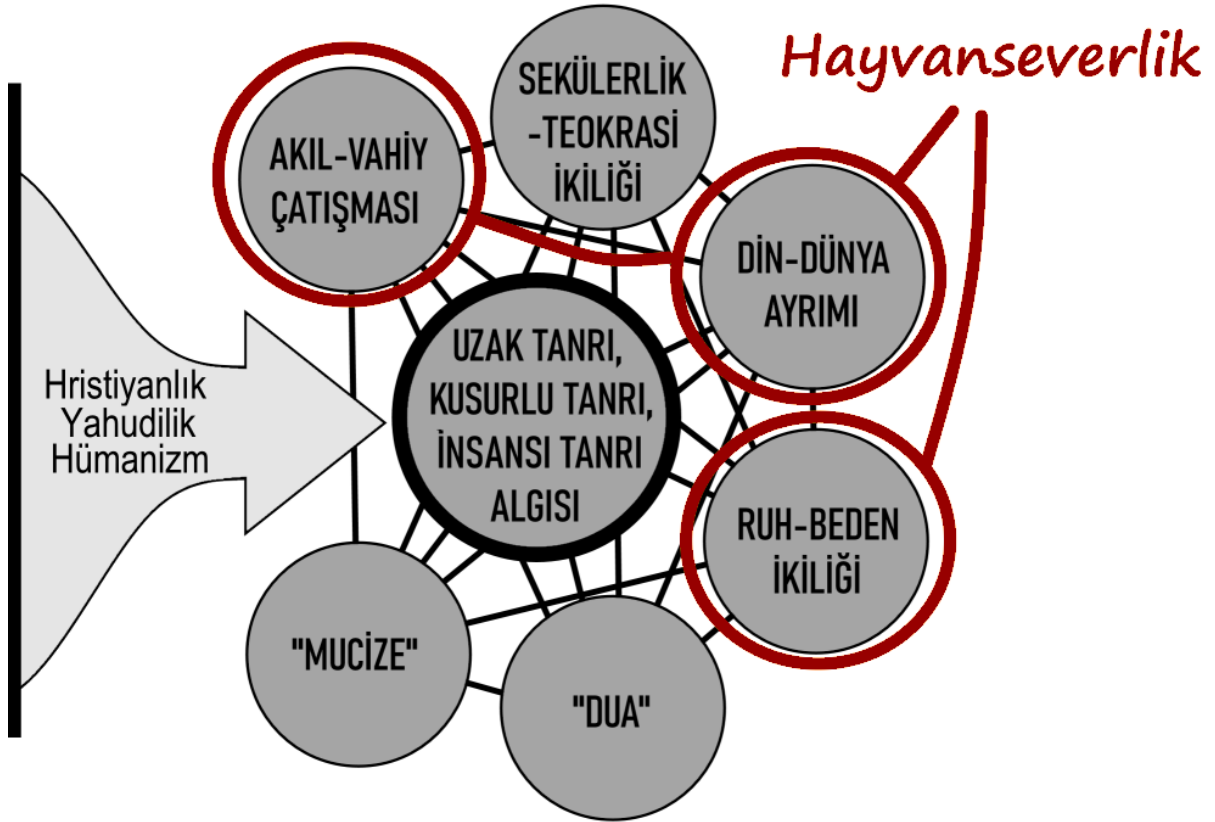
⁵⁴ *Salâtın* gerçekte ne olduğuyla ilgili olarak Kuran'da *Salât* yazılarıma bkz.

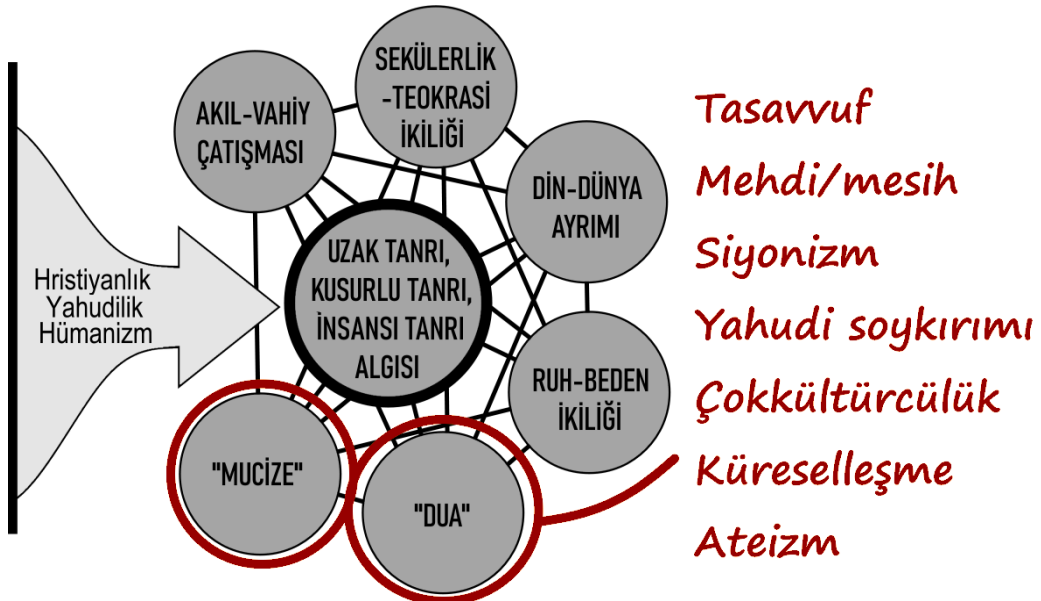
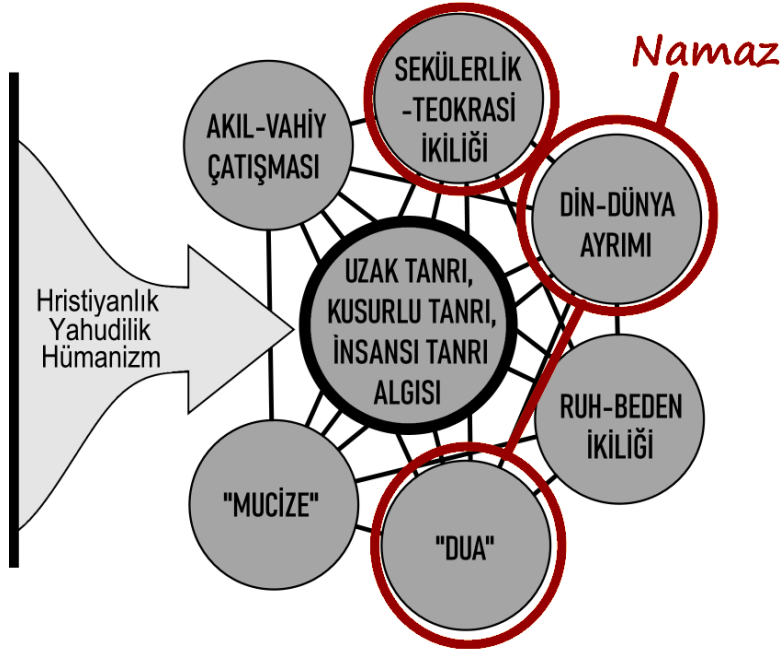
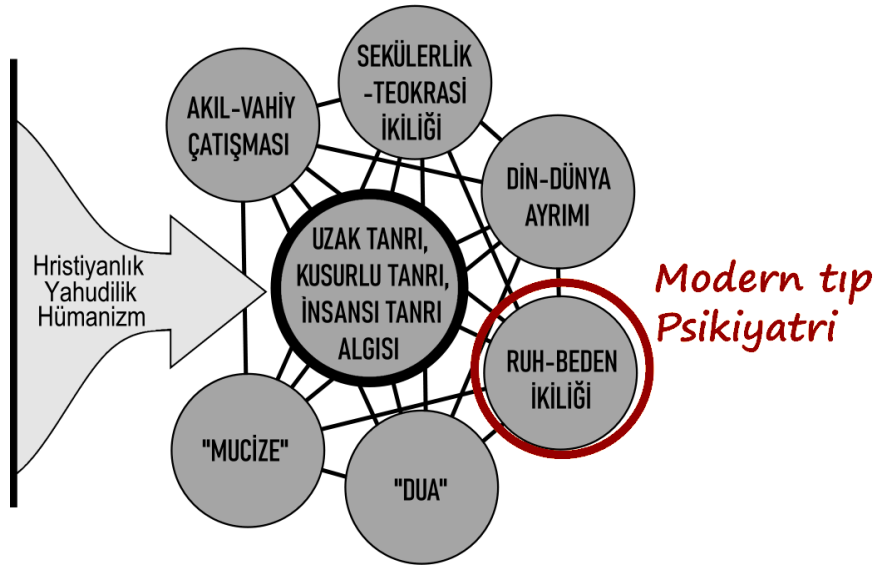
*Eşitlikçilik
İlerleme
Öte-insancılık*

Feminizm

Bunları birer öneri olarak çizdim. Aslında hepsi aynı yanılgının ürünüdür ve hepsi birbirine bağlıdır. Bu yanılgılar örgüsüne uyanmak için içinde bulunduğumuz kültürün kesinlikle evrensel olmayıp Kitap ehli kültürü olduğunu anlamamız gerekir. Aslında Batı'nın tarihteki dinsel dönüşümünü kitaplarda yazıldığı gibi değil, aşağıdaki gibi özetleyip akılda tutmak her açıdan daha yararlı olacaktır.

Sonuçta;

Oğlan sünnetiyle barışseverliğin,

Tasavvufla küreselleşmenin,

Feminizmle Yahudi soykırımının,

Tek Dünya Devleti'yle modern tıbbın,

İnsan kaynaklı küresel ısınmayla Dinler Arası Diyalog'un,

Laiklikle mehdinin,

Kumarla çokkültürcülüğün,

Hadisle görececiliğin...

Ve modernizmin bütün gerçekdışı inanışlarının ortak yönü bir şekilde uzak, insansı ve kusurlu tanrı imgesine bağlanmasıdır! Bunların hepsi de birbiriyle bağlantılıdır ve hepsi de Allah'a gerçekdışı nitelikler yakıştırmanın eseridir (35:5, 72:4-5...⁵⁵). Bilmeyen, "Tanrı'nın adlarının gündelik yaşamla ne ilgisi var" der. Ama gördüğünüz gibi var. Tanrı'nın adları kesinlikle bir inanç veya özgürlük meselesi değildir. "Dinle ilgilenmemek" gibi bir seçim hakkı olamaz. Ne yaparsa yapsın kişinin bağlı bulunduğu bir din vardır. Ağzıyla ne söylerse söylesin kişinin Tanrı hakkında bir fikri vardır. Herkes onu bilir; kıyameti koparan bu bilginin yanlışlık ölçüsüdür. Dileyenin dilediği tanrıya inanması diye bir özgürlük olamaz. Dileyenin dünyanın düz olduğuna inanmasına izin verildiğinde olabilecekleri düşünün. Okumayı bırakıp bir düşünün... Tanrı'ya çirkin adlar

⁵⁵ Ey insanlar! Allah'ın sözünü verdiği kesinlikle gerçektir. Artık dünya yaşamı sakın sizi aldatmasın! Ve aldatici sakın sizi Allah ile aldatmasın! 35:5

"Aslında aramızdaki beyinsizler Allah hakkında asılsız şeyler söylüyorlarmış! Aslında insanların ve cinlerin Allah hakkında yalanlar söylemeyeceklerini sanıyorduk!" 72:4-5

yakıştırmamanın da böyle somut sonuçları vardır. Onun bütün adları güzeldir. Tanrı'yı övmek, söylemde ve eylemde onun yalnızca güzel adlarını kullanmak, çirkin adlarla anılmasına izin vermemek, böylece Kusursuz Tanrı bilgisinin egemen olduğu bir toplumsal bilinci diri tutmak demektir.⁵⁶ Burada zorlamayı ve yasakçılığı ima ettiğim düşünülmesin. Düz dünyacıları susturmaya çalışmak nasıl işe yaramazsa Allah'a çirkinlik yakıştırmayı da salt yaptırımla engelleyemeyiz. Kuran'ın iyiyi yaptırma ve kötünden alıkoyma⁵⁷ buyruğu, güzelce söylemekten cezalandırmaya kadar giden bütün bir yelpazeyi kaplar. Yola peygamberlerin yaptıkları gibi söyleyerek çıkmamız gerekir.

Dileyenin dilediği tanrıya inanması özgürlüğünün var olduğunu öne sürsek de, bunu yasaya yazsak da eylemlerimizle bunu yalanlamak zorunda kalırız. Bir örnek vereyim. Hayvanseverlik, Tanrı'nın kusurlu olduğu varsayımına dayanır. Hayvanseverlere göre Tanrı kusurlu olmasaydı insanları hayvanları kullanacak biçimde tasarlamazdı. Ateist hayvanseverlerin varlığı kafamızı karıştırmasın, hepsi de Tanrı'nın varlığını bilir. Anlaşmazlık onun nitelikleriyle (doğrusu adlarıyla) ilgilidir. Kuran'da da böyle anlatılmıştır, Kuran'da ateist yoktur. Şimdi; hayvansever kişi hayvanları kullanmayı bırakarak Tanrı'nın kusurunu onarmamız gerektiğini öne sürer. Veganlık yazımda değinmiştim, hayvanseverlik aslında Tanrı'dan daha merhametli olma iddiasıdır. Hayvanlara "iyi muamele" denen gündem bu güdülenmeyle ortaya çıkmıştır; yüzde yüz pagan /çoktanrıci kaynaklıdır. Haram yiyecekleri saptamaya ve Kuran'ın kurallarına uymaya çalışan Müslümanlar mezbahada elektrik veya çekiçle bayıltılan hayvanlar konusunda haklı olarak kaygılanırlar. Çünkü bu bayıltılarda hayvanın kalbinin durması olasıdır. Bakın nereden nereye geldik: **Toplulumunuzun bazı bireylerinin Tanrı hakkındaki yanlışları sizin lokantada, markette et almaya çekinip iyi beslenemiyor olmanızla sonuçlanabiliyor.** Din ve inanç özgürlüğü sürekli güvensizlik ve kaygı durumudur. Bunu mu istiyoruz? Zaten özgürlükçülük söylemi bir şeyin ya yasak ya da serbest olacağı varsayımına dayanır. Yani yasal olanın ve yasadışı olanın sınırını çizmekten başka bir ahlak olmadığı ima edilir. Oysa Kuran'da ölçüden, dengeden söz eden; kötüyle daha kötüyü karşılaştıran, iyiyi daha iyiyi karşılaştıran yüzlerce ayet var. Çünkü yaşam serbest ve yasak ikilisinden oluşmaz. Bu batıl bir ikiliktir. İyi ve kötü, güzel ve çirkin, doğru ve yanlış ikilileri ise bütün yaşamı kaplar.⁵⁸

Diyeceksiniz ki, **hadislerde** de hayvanlara iyi muameleden söz ediliyor. Hadisin elçisi bir kediyi aç bıraktığı için kişiyi cehenneme gönderiveriyor.⁵⁹ İşte tam burası bu örnekte üçüncü köşeye yapacağımız bağlantıdır. Hadislerin hepsi de uydurmadır. Altı hadis kitabının altısı da İran'da, tam da Mecusiliği yeni yeni terk ettikleri veya terk etmiş gibi yaptıkları zamanlarda yazılmıştır. Mecusiliği araştırdığımızda Hint kökenleri buluruz. Arapların sona erdirdiği Sasani uygarlığı, Eski Hint-İran uygarlık havuzunun kalıntısıdır.

⁵⁶ Gerçek Tanrı'dan söz ederken artık imge sözcüğünü kullanamayız. Çünkü Aşkın'ın imgesi olmaz. Bu yüzden bilgi sözcüğünü kullanmayı uygun buluyorum.

⁵⁷ 3:104,110,114, 7:157, 9:67,71,112, 22:41, 24:21, 29:47, 31:17...

⁵⁸ Serbestlik-yasak kutupluluğu içinde düşünmeye alışmış olan modern insan **yasa yaparak bütün sorunları çözülebileceğine** inanır olmuş. Modern hurafelerden biri olarak ayrıca irdelenmeli. Bu düşünme alışkanlığı *salât* kavramını gerçek kapsamıyla anlamakta zorlanmamıza da neden oluyor. Buna ben de dahilim.

⁵⁹ <https://sunnah.com/bukhari:3318> <https://sunnah.com/muslim:2242f> <https://sunnah.com/ibnmajah:4256>

Mecusilikte doğanın kimi parçasının kutsallığı vardır.⁶⁰ Bu çoktanrıcılıktır. Yaşayan Hint inançlarına baktığımızda orada da aynısını görüyoruz. Kimi hayvanlar kutsal veya bütün hayvanlar kutsaldır. İşte hadisler bu uygarlığın, ayrıca Ortadoğu'daki Yahudi ve Hristiyan birikimin etkisinde olan ama Kuran'ı doğru düzgün okumamış veya zaten hiç güvenmemiş kişiler tarafından "toplanmış". İyi muamele hadisleri Kuran'a dayanarak kesinlikle doğrulanamaz ve fakat Hint-İran çoktanrıcılığına bakıldığında yakınlık göze çarpar. Hadislerin geneline baktığımızda Yahudiliğe ve Hristiyanlığa yakınlığı da göze çarpar.⁶¹ Kuran'la hadisleri yan yana okuduğumuzda uzaklıkları da göze çarpar. Sözde uyuyan kediye uyandırmamak için gömleğini yırttığını söyleyen hadis de var, bütün sokak itlerinin öldürülmesini söylediği hadis de. Zaten hadis başından beri böyledir, işinize geleni seçer kullanırsınız. Ama hayvanseverlik de böyle değil midir? Seçip beğendiğiniz tüylü sevimli birkaç hayvanı kutsar, gerisini yok sayarsınız.

Demek ki hayvan kesimi gibi tek bir konu özelinde, bir köşesinde hadisler, bir köşesinde kusurlu tanrı algısı, bir köşesinde din özgürlüğü olan bir üçgen çizebiliyoruz. Hatta dördüncü köşeye bilimcilik ideolojisini (bilimin kendisini değil) koyabiliriz. Çünkü bayılarak kesimi savunan "dinsel" veya sözde bilimsel bir sürü yayında bayılarak kesimin "bilime uygunluğundan" söz ediliyor. Bilimin bu konuda söyleyeceği yoktur çünkü bilim ahlaki olarak neyin doğru olduğuyla ilgilenmez.⁶² Ama bilimin bulgularını (örnek; "araştırdık, şoklanan hayvanın kalbinin durması olasılığı milyonda bir") ahlaki doğrulara gerekçe yapmak bilimciliktir (veri olarak kullanmakla gerekçe yapmak arasında fark var). Bilimcilik de Tanrı'nın kusurlu olduğu inancından beslenir çünkü insanın ahlakı **icat** edebileceğini varsayar. Yani "Tanrı bize ahlak bildiremez, bildirmişse bile herkesi her zaman bağlamaz, biz bilim olanağını kullanarak yenisini icat edebiliriz" der. Bunu yaparken her şeye gücünün yettiğini varsaydığı (ama kanıtlayamadığı) bilimsel yöntemle güvenir. Örneğin yapay dölleme ve taşıyıcı analık teknolojisi zinaya ve eşcinselliğe dayanak yapılmıştır. Burada keşif değil icat sözcüğünü kullanıyorum çünkü icat yeniye türetmektir. Doğal ahlak yasaları büyük ölçüde keşfedilebilir. Farklı toplumlarca ayrı ayrı keşfedilmesi, aynı Amerika'nın birkaç kez keşfedilmesi gibidir. Amerika değişmeden hep oradadır. Unutulup yeniden keşfedilebilir ama yenisi uydurulamaz.

Yüzeysel bakınca ilgisiz gibi görünen konular demek ki basbayağı ilgiliymiş. Tanrı'nın nitelikleri, daha doğru adlandırmayla **Allah'ın adları**, filozoflara veya alimlere, hele sufilere bırakılacak bir konu değildir, hepimiz bilmek zorundayız. Müslüman toplumda herkes Tanrı'nın kusursuzluğunu anlamak zorundadır. Değilse İslam, yani esenlik ve

⁶⁰ Su, toprak, ateş, *haoma* adlı uyuşturucu bitki gibi örnekler sayılabilir. Bekçi ve çoban köpekleri Hindu ineklerinin dokunulmazlığı düzeyine yükselememişse de hizmetleri nedeniyle büyük saygı görür. Daha fazla okuma için derli toplu bir bilgi kaynağı: http://www.cais-soas.com/articles/religions_beliefs_articles.htm

⁶¹ Eski Ahit'in Çölde Sayım 22 bölümü hayvansever gündeme malzeme yapılır.

⁶² Ahlaki değeri olmayan gözlemsel bilginin zorunlu ahlaki gereklilikleri gösterdiği düşüncesi, "olgudan 'olmalı' sonucu çıkarma problemi" (ing. *ought from is problem*) olarak biliniyor. En yakınımızdaki örneği "aşı işe yarıyor, öyleyse zorunlu olmalı" önermesidir. Ahlaki nirengiyi yitirmiş olmanın cezasını her aldığımız solukta çekiyoruz. Bunlar saçı ağarmış ordinaryüslere bırakılacak konular kesinlikle değildir. İslam'da ruhbanlık yoksa ahlaki konularda halk yerine karar verecek hiç kimse yok demektir.

güvenlik o topluma uğramayacaktır. Din özgürlüğü dediğimiz ancak mezarda bitecek sonsuz ve meyvesiz bir çatışmadır. Her gün yüzlerce kez Allah'ın *subhan* olduğunu mırıldanmak işe yaramıyor. Sahaya inip Allah'ın *subhanlığını* uygulamamız gerekiyor. *Tesbih* etmek budur.⁶³

Bağlantılı gösterdiğim öbür konular da hayvan kesimi gibidir. Feministlere göre Tanrı kusurlu olduğu için erkeği kadından güçlü yaratmıştır. Barışseverlere göre Tanrı kusurlu olduğu için insana savaşma görevini vermiştir. Ütopyacılar göre Tanrı kusurlu olduğu için geleneksel yaşam biçimlerini yaratmıştır. İnsan bilincini bilgisayara yüklemeye çalışan bazılarına, sufilere ve Hristiyan keşiflere göre Tanrı kusurlu olduğu için insanı bir bedenle, yani onlara göre kusurlu yaratmıştır. GDO savunucularına göre Tanrı kusurlu olduğu için haşereyi yaratmıştır. “Teoloji” veya “felsefe” denerek gündelik uğraşlardan uzak görünen tartışmalar aslında gündelik yaşamımızın niteliğini belirler. Bir fikrin ortaya çıkmasıyla maddeye bürünüp bizi kuşatması arasında uzunca bir zaman geçebildiği için bu bağlantıyı fark etmek kolay olmuyor. Söz eleştirel düşünmeye ve hurafelere geldiğinde karşımızda yine uzun zamanlarda yavaş yaşanan değişimleri buluyoruz. Her hurafe, düzeltilmeden bırakılmış küçük bir yanılgıyla başlıyor. Çoktanrıcılık yanılgılarla başlıyor. Uygun koşullarda kar topu çığa dönüşüyor. *Helaka* giden yola yanılgıyla çıkılıyor. Gerçek bir tanedir. Herkesin kendi gerçeğine inanma, demek ki yanılma özgürlüğü azaptır, çatışmadır, kahırdır.

Canlılar bedensel zindelikte yarışır. Geride kalan soylar yok olur. Bu doğal seçim süreci insanda salt bedensel zindeliği değil, tinsel zindeliği de ayıklar. Yani insanlar ahlaki ve zihinsel olarak da yarışır. Kuran'ın *el ilm* dediği ve “bilgi” olarak çevrilen şey kuru bilgi değildir. Tanrısal gerçekliğin bilgisidir. Bu bilgiye sahip olan toplum yarışta öne geçer. Tersten söylersek, Tanrı hakkında yanılgılarımız arttıkça geride kalır ve yok oluşa yaklaşıyoruz. Batılılar çok şey biliyorlar. Öyle ki, kimimizin umudu kırılıyor, onlara yetişemeyeceğimizi düşünüyoruz. Ama hepsi de kuru bilgidir. Tanrı hakkında çok büyük yanılgılar içindeler. Her zorlukla bir kolaylık vardır. Zor durumda olmamıza karşın Tanrı hakkındaki yanılgılarımızı düzeltme ve **bilme** şansımız var. Çünkü elimizde Kuran var.

İşte; Tevrat'ın ve İncil'in bozulmamış olduğunu öne sürenler için bu açıklamaların hiçbir anlamı yoktur. Çünkü Tevrat ve İncil sağlamsa inşa ettiğim bütün bu kavramlar ve ideolojiler örgüsü dağılıverir ve her konu öbüründen bağımsız olarak uzay boşluğunda savrulur. Tevrat ve İncil metinleri Allah'ı **gereği gibi tesbih** etseydi (arındırsaydı) ve bu durum Kitaplıların ahlakının bozulmasına neden olmuş olmasaydı hiç kuşkusuz yeni bir metin indirilmezdi.

Allah'ın böyle değil de başka türlü olduğunu öne süren yığınla ses var. Hristiyan misyonerleri, tasavvufçular, ateizm propagandacıları, feministler, hümanistler veya karşımıza kim çıkarsa çıksın, yapmamız gereken onların Allah'a yakıştırdıkları adların somut sonucunun ne olduğunu sormaktır. Allah benim dediğim gibi değil de senin

⁶³ Uzunca olan 37. surede örtücülerin “Allah şöyledir, böyledir” gibi doğrudan iddiaları aktarılmıyor. Buna karşın 180. ayette Allah'ın “onların yakıştırdıklarından uzak” olduğu bildiriliyor. Demek ki Allah'a yakıştırmalar yapmış olmak için onun adını ağza almak gerekmiyor. Bunun doğal sonucu, Allah'ı arılamak için de onun adını ağza almanın şart olmamasıdır. Örneğin eti yasaklamayarak, oğlan bebekleri sakatlamayı bırakarak Allah'ı adım adım arılamış oluruz.

dediğin gibiyse örneğin bu benim Ukraynalıya evimi kiralama veya yurtdışına göçme veya iğne olma kararımı değiştirmeli mi? Neden, nasıl? “Tanrı şöyledir” deyip kaçanları, felsefe adı altında somut hiçbir şey söylemeksizin sayfalarca yazanları bu yüzden dikkate alamıyorum. Somutlamadığımız ve kuramı uygulamaya bağlamadığımız sürece Allah’ın adları konusundaki tartışma boşunadır. Sözgelimi “Kuran’da koronavirüs” veya “Kuran’da sosyal medya” konulu bir söz söylediğimizde bunların dinle veya Allah’ın adlarıyla ilgisi olmadığını öne sürenler bu bağlantıyı kuramamış görünüyorlar. Günümüzde söylenenlerle yapılanlar arasında artan fark bu bağlantıya daha bir önemle eğilmemiz gerektiğini gösteriyor. Konuşmalar ve Dualar Simgeseldir yazımda bunu tartışmıştım. İstedğin kadar “Allah kusursuz yaratmıştır” de, sağlıklı bebeğini bile isteye sakatladıysan eyleminle ona kusur yakıştırdın.

Eğer bu noktaya kadarki açıklamaları anladıysanız küçük bir kapı daha aralanıyor: Kuran konulara göre ayrılmış olsaydı bütün bu bağlantıları nasıl kuracaktık? Belki de konu konu bölünmemiş olması bu dev yap-bozu anlamamızı kolaylaştırıyordur. Böyle olduğu için de fetva mantığının terk edilmesi gerekir. Sorulara verilebilecek en iyi yanıt, kişinin Kuran’ın yanıtı içeren bölümleri uygun biçimde okumasını ve yanıtı orada görmesini sağlayacak yanıttır. Neredeyse hiçbir soruyu yalnızca tek bir konu, tek bir alt başlık sınırları içinde kalarak yanıtlayamayız.

Bu yazıyı yazmayı planlamıyor ve *salât* üzerinde çalışıyordum. *Salât* konusundaki sapmanın dua kavramının yanlış anlaşılmasıyla, onun da uzak ve “müdahale eden” tanrı imgesiyle yakından ilgisi olduğunu araştırdıkça daha iyi anlıyorum. Bu yüzden *salâtı* temize çıkarmak için dua konusundaki yanlış anlamayı gidermek gerekiyor. Onun için de Allah’a yapılan yanlış yakıştırmaları çözümlemek gerekiyor. Belki ondan sonra sıra duaya, belki ondan sonra sıra *salâta* gelmeli. Hepsi birbirine bağlı. Bu yüzden geribildirimimize gerek duyuyorum. Anlamadığınız veya itiraz edeceğiniz noktalar varsa lütfen bildirin.